

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelk: Ljubljana, Šelen-
burgova ul. 3. — Tel. 3492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka uli-
ca št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri post. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842. Praga čisto 78.180,
Wien št. 106.241.

JUTRO

Naročnina znaša mesечно Din 20.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Tele-
fon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126,
Maribor, Gosposka ulica 11. Telefon
št. 2440.
Celje, Strossmayerjeva ul. 1. Tel. 65.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi
po tarifu.

Praška konferenca in pakt štirih

Prvi dan praškega sestanka zunanjih ministrov Male antante je ugotovil pred vsem velik diplomatski uspeh Male antante v pogledu pakta četvorice veselih. Že v enem izmed naših zadnjih člankov smo ugotovili, da se bosta iniciatorja rimskega pakta, Mussolini in Macdonald, z vsemi silami borila za svoj osebnostni prestiž in da bosta vztrajala na sklenitvi pakta, pa naj bo njegova vsebina še tako izpremenjena, samo da formalno izhaja iz zagate kot zmagovalca. Uradni komuniké o rezultatu posvetovanj zunanjih ministrov Male antante v torko poroča, da so se zopet sklicevali na svojo izjavo v Ženevi z dne 25. marca, od katere niso v teku dvomesečnih pogajanj odstopili niti za las. Znana je njihova motivacija, s katero so odklonili prvotno besedilo določb rimskega pakta. Neprijetno so zadonele zastopnikom velesil na uho besede ženevske izjave, da si države Male antante odločno prepovedujejo posredno ali neposredno razpolaganje s pravicami tretjih držav. Razvrščanje narodov v velike in male, pri katerem bi prvi le ukazovali, slednji pa bi se morali pokoriti, je v očeh evropske javnosti tako zelo kompromitiral pakt, da je že med pogajanj postal v prvotni obliki mrtvo rojeno dete. Stroga logika izvajanja in neizpodbitna pravna osnova izjave sta spravila v nemalo zagato četvorico velesil, osobito pa oba iniciatorja. Pogreška je bila tako očitna, da je bil prvotni namen pakta v hipu pokopan in diplomatom ni preostalo drugega, nego da so skušali rešiti, kar bi se še rešiti dalo.

Rimski pakt bo v kratkem dejstvo in države Male antante so že dale nanj svoj pristanek. Prilile pa so vanj toliko trpkega vina, da je od vsega ostal samo rimski meh. Vsekakor se temeljito izpremenjenih določb pakta ne bodo mogli posluževati v one svrhe, ki so jim lebedele pred očmi pri sestavljanju prvotnega besedila. Izpremenjeni rimski pakt je brez osti proti Mali antanti, da si je bil spočetka določil kot orodje, ki naj bi ji prizadejalo najhujše teritorialne rane. To je nesporen uspeh odločnega nastopa držav Male antante, kojih uporabi proti velesilam je za napeto pozornostjo prisluhnili ves svet, ki je zdaj tudi priča njihove zmage.

Doseženo pa je bilo več nego to. Pod pritiskom Male antante in Poljske se je tudi Franciji nudila ugodna prilika, da se po velikem delu reši obveznosti, ki so jih med pogajanj prevzeli de Jovenel in drugi pregoreči pristaši francosko-italijanskega sporazuma za vsako ceno. Prvotno presenečenje, ki je zavladalo v taboru Male antante in Poljske, je temeljito odstranjeno z jamstvom, ki ga je podala Francija v pogledu rimskega pakta. Položaj je sedaj tak, da Mali antanti ne samo ne grozi nikakršna nevarnost od pakta, marveč ji sopolpisnica pakta, Francija, celo jamči, da se določila rimske pogodbe nikakor ne bodo izvajala v škodo tretjih držav. Tudi to je velepomemben uspeh, zaradi katerega uradni komuniké lahko z vso pravico ugotavlja: »Za Malo antanto ni vprašanja revizije meja. Propaganda zanjo vzbuja le neizpolnjen nade in zastruplja mednarodne odnose držav.« Po tako hudi obsodbi rimske pobude in po uspešnem odbitem napadu na svoje pravice so si države Male antante pač lahko dovolile akt kurtuazije, da so pristale na prazno formo rimske pogodbe, tem bolj ker so temeljito obreuspešene vse sumljive nakane.

Poljsko stališče do pakta četvorice je bilo od vsega začetka oddvojeno od mišljenja Male antante, saj so v Varšavi že iz navela nasprotij paktu, ki bi ustanoval nekak »klub velesil«, kakor se izražajo poljski listi. Poljska ima namreč ambicije, da se ji v mednarodni politiki prizna značaj in pozicijo velesile, zato je v načelu tudi proti zvezi velesil, kjer bi ne bilo. Odločilno pa je za njeno zadržanje seveda v glavnem dejstvo, da bi bila določila pakta naplerjena proti njeni teritorialni nedotakljivosti.

Praški sklepi so v mednarodnem svetu izzvali izredno dober odmev. V Parizu naglašajo, da je s tem znatno olajšan postopek Francije, ki je bila nekako prisiljena k paktu četvorice. Iz ozira na svoje zaveznike je morala zahtevati, da iz pakta izostanejo vse sporne točke, ob katerih bi se lahko spotikali njeni zavezniki. V Ženevi pa so z zadoščenjem vzeli na znanje izjavo Male antante, iz katere sledi, da je zanj v spornih mednarodnih vprašanjih prva in edina instanca Društvo narodov, ki odloča o zadevah kot skupni tribunal vseh narodov in njegove odločbe niso nikoli naplerjene proti koristim enega izmed članov ženevske institucije.

Sprčo važnosti pakta četvorice za države Male antante in načelnega značaja praške izjave je stališče konference v stvari razorožitve precej podrejenega pomena. Vendar je zveza tudi tu pokazala svojo kompromitiranost, ko se je s finim eklekticismom zavzela za sintezo

Zbližanje z Rusijo na obzorju

Skupna obramba proti vsakomur in z vsemi sredstvi

Praška konferenca je včeraj razpravljala o stališču Male antante do Rusije in londonske gospodarske konference ter sprejela senzacionalne sklepe

Praga, 31. maja r. Zunanji ministri Male antante so imeli dopoldne le kratke razgovor, nakar so se odpeljali v Lane, kjer se mudi prezident Masaryk, ki se je že pred tedni preselil iz Prage.

Avdijenca in kosilo pri prezidentu Masaryku

Prezident Masaryk je sprejel najprej v nad enourni avdijenci našega zunanjega ministra g. dr. Jevtiča, nato pa rumunskega zunanjega ministra g. Titulescu. Podrobno se je z njimi razgovarjal o vseh aktualnih problemih mednarodne politike, posebno o onih, na katerih so zainteresirane države Male antante. Vse tri zunanje ministre je pridržal na kosilu, ki so se ga udeležili tudi poslanski držav Male antante ter vodilni člani delegacij. Navzoči so bili tudi predsednik češkoslovaške vlade g. Maly-petr, predsednik senata Soukup in predsednik poslanske zbornice Stašek. Po kosilu se je prezident Masaryk, ki je kljub svoji visoki starosti še čvrst in živahen, dalj časa razgovarjal z zunanjimi ministri.

Po povratku v Prago so ministri s svojimi spremljevalci obiskali Meštrovjevo razstavo, kjer so bili istočasno tudi novinarji iz države Male antante. Ostali so na razstavi celo uro, nato pa so se podali v zunanje ministrstvo, kjer se je vršila druga oficijelna seja stalnega sveta Male antante, dočim so si novinarji v tem času ogledali še veliko lovsko razstavo, razmeščeno v paviljonih velesejma.

Druga konferenca zunanjih ministrov

Današnja seja ministrov je trajala od 16. do 19. ure in je bila posvečena definitivni formulaciji stališča Male antante glede svetovne gospodarske konference v Londonu, glede odnosov Male antante do sosedov in glede splošne mednarodne politike. Končno je bil danes dosežen tudi podoben sporazum o organizaciji stalnega tajništva in o sistematičnem sodelovanju diplomatskih zastopnikov držav Male antante v drugih državah.

Tudi nocoj je bil izdan o posvetovanjih in sklepih daljši komuniké, ki je enako jase in odločen, kakor je bil včerajšnji, a po nekaterih svojih točkah morda še bolj senzacionalen.

Zahteva po črtanju vojnih dolgov

Glede stališča Male antante do londonske svetovne gospodarske konference je pač najvažnejša zahteva po črtanju vseh vojnih dolgov. Mala antanta stavlja to zahtevo, ker smatra, da bi brez črtanja dolgov finančno ozdravljenje Evrope ne bilo mogoče.

V ostalem se bo Mala antanta v Londonu zavzemala za uvedbo zopetne stabilnosti glavnih mednarodnih valut, za postopno odpravo ovir za izmenjavo dobrin in sploh za vse ukrepe, ki bodo pobijali stremeljenja po nezdravi gospodarski avtarkiji.

Odnosaji do sosedov

Glede odnosov do sosedov komuniké le kratko ugotavlja, da gledajo na te odnose vsi trije ministri enako. Pač pa se posebej bavi komuniké s Poljsko in Sovjetsko Rusijo. S Poljsko hoče Mala antanta dosedanj prijateljsko sodelovanje nadaljevati in doglobiti.

Zbližanje s Sovjetsko Rusijo

Kar se tiče Sovjetske Rusije, pa ministri Male antante z zadoščenjem ugotavljajo uspešno razorožitev z rusko reprezentanco na sodelovanju in konferenci in zato z zaupanjem gledajo v nadaljnji razvoj odnosov Male antante

vseh predlogov, ki so se zadnji čas iznesli v Ženevi v interesu resnične razorožitve. Naše države so se izrekle za angleški načrt kot osnovo za daljša pogajanja, za varnost v smislu Rooseveltove pobude in za ugotovitev napadalca glasom ruskega predloga, na katerega so v Ženevi pristale obenem s Poljsko, Španijo, Turčijo ter s celo vrsto drugih manjših držav. Kakor pa že rečeno, je bil glavni dogodek v torko v Pragi vendarle obračun z rimskim paktom. Javnost vseh treh držav Male antante je z doseženim uspehom lahko popolnoma zadovoljna. Prikazen revizije je izgnila z obzorja in z njo nemir in strah pred možnimi zapletitvami, ki bi lahko imeli nedogledne posledice.

do Rusije. Ta ugotovitev pomeni velik napredek v zbližanju Sovjetske Rusije in držav Male antante.

Neizpremenjena zvestoba načelom Društva narodov

Zelo odločno so besede, s katerimi ministri Male antante opredeljujejo svoje stališče v splošni mednarodni politiki. Komuniké ugotavlja z vsem poudarkom, da bo politika Male antante ostala neizpremenjena vedno zvesta načelom Društva narodov, politiki miru in pravičnosti. Na naslov nepoboljšljivih revizionistov in vseh špekulantov, ki še vedno upajo na razbitje Male antante, gredo zaključne besede tega odstavka, ki pravi, da je politika Male antante definitivna in da bo ostala neizpremenjena, pa naj se mednarodna situacija razvija kakorkoli.

Sklepi drugega dne

Praga, 31. maja. AA. Druga seja stalnega odbora sveta držav Male antante se je vršila v sredo 31. maja. Nadaljujoč razpravo o vprašanjih splošne politike, so zunanji ministri predvsem določili stališče, ki ga bodo njihove delegacije zavzele v načelnih vprašanjih, ki so na čevnem redu svetovne gospodarske in finančne konference v Londonu.

Svetovna gospodarska konferenca

V tem pogledu se je stali svet držav Male antante izrekel za:

1. Popolno črtanje vojnih dolgov, brez česar sklepi londonske konference ne bi bili definitivni in brez česar je nemogoče finančno ozdravljenje Evrope.

2. Vrnitev k stabilnosti nekaterih valut, brez česar ni mogoč razvoj mednarodne trgovine in zvišanje cen na svetovnih tržiščih.

3. Postopno odpravo ovir v mednarodni trgovini, zlasti respektivnih ukrepov za devizno in uvozno prepev. V tem pogledu so naše tri države posebno zainteresirane, bodisi kot izvoznice poljedelskih pridelkov, bodisi kot izvoznice industrijskega blaga.

4. Za gospodarsko politiko svobodne izmenjave, ki je v nasprotju z neizpolnjenimi idejami gospodarske avtarkije.

5. Za sprejetje stališča na londonski konferenci, ki ga neprestano naglašajo konference agrarnih držav centralne in vzhodne Evrope glede preferenčnega postopka za svoje agrarne pridelke, glede razvoja poljedelskih kreditov in glede javnih in zasebnih dolgov.

Posebno vprašanje, ki specialno zanima naše tri države je mednarodna ureditev trgovine in cen žitark.

Za dobre odnose z vsemi državami

Izmenjava stališč o splošnem političnem položaju, ki se v prvi vrsti tiče odnosov treh držav Male antante do Italije, Nemčije, Sovjetske Rusije, Poljske, Madžarske, Bolgarije in Avstrije, je privedla do ugotovitve popolnega soglasja med tremi zunanjimi ministri.

Kar se Poljske tiče, bodo države Male antante nadaljevale tudi v bodoče isto politiko prijateljstva, ki temelji na skupnosti interesov.

Glede Sovjetske Rusije jemlje Mala antanta z zadovoljstvom na znanje skladnost stališča glede nekaterih točk na razorožitveni konferenci in gleda z zaupanjem v boljši razvoj bodočih medsebojnih odnosov.

S splošnega vidika je politika Male antante, ki po paktu z dne 16. februarja 1933 predstavlja višjo mednarodno zajednico, politika miru, ki ostane za vselej zvesta načelom pakta Društva narodov, in ki ne bo dovolila, da se direktno ali indirektno zmanjša kompetenca in redno delovanje ženevske ustanove in ki bo še dalje ostala vdana ideji intimnega političnega in gospodarskega sodelovanja z vsemi svojimi sosedmi.

Mala antanta zahteva še enkrat od vseh držav dobre volje in izvajanje politike spoštovanja pogodb in mednarodnega prava, politiko splošne arbitraže na podlagi prevzetih obvez in politiko razorožitve v okviru varnosti za vse.

Za novo organizacijo Srednje Evrope

Države Male antante ne ogražajo nobene sosedne države in nimajo nobenega interesa, da bi se zaplele v kakršnokoli politični ali vojni spor s kakršnokoli državo in lojalno izpolnjujejo vse svoje mednarodne obveznosti. Odločene so, da jih spoštujejo in da jih izpolnjujejo. Njihova zajednica nima drugega cilja, razen tega, da tvori izhodišče za miroljubno in novo organizacijo Srednje Evrope, ki se ji lahko pridružio tudi druge države zaradi skupne konstruktivne politike, poli-

tičnega in gospodarskega sodelovanja vseh narodov na njihovih področjih v srednji in jugovzhodni Evropi.

Novinarska Mala antanta

Danes je bila zaključena tudi konferenca novinarske Male antante. Sprejeta je bila resolucija, ki vsebuje v glavnem sklepe, o katerih je »Jutro« že poročalo in izražajo pričakovanje, da se bo nadaljevalo in še bolj poglobilo prijateljsko sodelovanje med novinarstvom Male antante in Poljske.

Nocoj ob 9. so vsi trije ministri govorili po radiju. Njihove govore so prenašale tudi radio-postaje v drugih državah Male antante. Zvečer je priredil dr. Beneš svečeno recepcijo na Hradčanih.

Jasna beseda

Prepričane so, da predstavlja ta politični pravec smer, v kateri bo trajno ohranjeno načelo pakta Društva narodov in splošni mir. To politiko hočejo izvajati iskreno in lojalno napram vsem in zato hočejo v nerazdeljivi skupnosti braniti svoje življenjske in skupne interese proti vsakemu morebitnemu ogražanju in to z vsemi sredstvi, s katerimi razpolagajo njihovi narodi. Z izjavo s prvega rednega letnega sestanka stalnega sveta držav Male antante po podpisu pakta z dne 16. februarja 1933 dajejo vsem evropskim državam na

Mogočen odmev po vsej Evropi

Odločnost, jasnost in solidarnost Male antante je vzbudila občudovanje in priznanje v vsej Evropi

Pariz, 31. maja. r. Ves pariški tisk posveča konferenci Male antante v Pragi največjo pozornost in za hip je Praga zasenčila celo Ženevo. Vsi večji listi se bavijo na uvodnem mestu z vlogo, ki jo igra Mala antanta v mednarodnem življenju ter podčrtavajo njen naraščajoči vpliv in pomen. Opozarjajo na realno politiko in trezno delo Male antante, piše »Petit Parisien« v svojem uvodniku: Dočim se v Ženevi tipa na enem in istem mestu in ne pride nikamor naprej, dočim se v Londonu brezizhodno debatira o programu svetovne gospodarske konference in ženevskih sporih, so se v Pragi sestali zunanji ministri Male antante, da nadaljujejo svoje sistematično in razumno delo. Namesto besed in praznih trz so pričeli praktično izvajati dogovorjene sporazume na političnem in gospodarskem polju. Ne bo več dolgo in Evropa bo morala prav resno računati z novo gospodarsko zajednico Male antante, preko katere se bo moglo iti prav tako malo na gospodarskem polju, kakor že davno ni več mogoče prezirati Male antante na političnem polju, kar se je najbolje pokazalo baš sedaj o priliki pogajanj za pakt velesil. Seje, ko je Mala antanta pod gotovimi pogoji in garancijami dala svoj pristanek, so krenila pogajanja z mrtve točke. Mala antanta daje s svojo praško konferenco zopet poučen primer velesilam, kako se praktično dela za mednarodno vzajemnost in kako se hodi po novih in koristnih poteh za praktično organizacijo miru in gospodarskega napredka Evrope.

Ženeva

Ženeva, 31. maja. AA. Izjavo zunanjih ministrov držav Male antante so v Ženevi sprejeli z največjim zadovoljstvom. Splošno priznavajo, da je francoska diplomacija žela velik uspeh s tem, da je pridobila Malo antanto za sprejetje četvernega pakta. Mala antanta je sprejela ta pakt brez vsakih pridržkov. Francoski politiki je uspelo, da je spravila v sklad želje velikih zapadnih držav z interesi francoskih zaveznikov v Mali antanti in na Poljskem. Takisto poudarjajo v ženevskih krogih, da je ostala francoska politika docela v skladu s tradicionalno politiko Francije. Ostala ji bo zvesta, kar priznava tudi Mala antanta v svojem komunikéju, tudi za primer, da bi pri velesilah nastale nepričakovane zahteve.

Madžarska

Budimpešta, 31. maja. v. Madžarski politični krogi z največjo pozornostjo spremljajo zasedanje konference Male antante v Pragi in tudi ves madžarski tisk soglasno podčrtava, da je to ena najvažnejših mednarodnih konferenc v Evropi. Vladni list »Pesti Hirlap« objavlja o poteku konference obširna poročila svojega posebnega diplomatskega dopisnika ter zlasti nagla-

znanje, da je s tem podana njihova definitivna politika prijateljstva napram vsem narodom in da bodo pri tej politiki vztrajali, pa naj pridejo kakršnekoli izpremembe mednarodnega položaja.

Stalno tajništvo

Zunanji ministri Male antante so nato razpravljali o organizaciji stalnega sveta držav Male antante, ki so ga ustanovili na podlagi čl. 9. organizacijskega pakta Male antante za leto 1933-34 v Pragi na sedežu sedanega predsednika stalnega sveta držav Male antante. Dalje so se sporazumeli glede sestave tajništva, o njegovem delovanju, o ureditvi arhiva, o delovanju njegove sekcije v Ženevi in naposled o sistematičnem in vzporednem sodelovanju vseh diplomatskih zastopnikov Male antante v drugih državah.

Stalni svet držav Male antante je na svoji današnji seji pričel razpravljati o sodelovanju vseh treh držav na gospodarskem področju.

Prvi pariški komentar

Beograd, 31. maja. p. »Politikac« je objavila iz Pariza prve komentarje o današnjem sklepu praške konference Male antante glede odnosov do Sovjetske Rusije. Ta odločitev bo privedla po mnenju pariških krogov do zbližanja držav Male antante s Sovjetsko Rusijo, kar bo imelo nedvomno dobre posledice za bodoči razvoj mednarodne politike. Po pariških informacijah je Mala antanta sklenila poslati v Moskvo skupnega poslanika za vse tri države. To bi pomenilo obnovo diplomatskih odnosov med državami Male antante in Rusije ter likvidacijo vseh spornih vprašanj, ki obstajajo med državami Male antante in Rusije, zlasti pa med Bukarešto in Moskvjo.

ša, da je stališče Male antante v pogledu pakta velesil in revizionistične kampanje odlične važnosti ne samo za države Male antante, marveč za vso Evropo. Mala antanta predstavlja v mednarodnem političnem življenju že tako močan faktor, da se preko nje ne more več iti. Prav tako naglašajo »Az Est«, da je letošnja konferenca Male antante v Pragi izredne važnosti. Ministri Male antante se izogibajo vsem formalnostim, zato pa se tem temeljiteje bavijo z vsemi perečimi problemi. Govorec o stališču Male antante do pakta velesil, poudarja list, da je pakt izzval razumljivo nevznem pri Mali antanti, še večjo pa pri Poljski. Ni dvoma, da Mala antanta vedno bolj živo občuti potrebo avtarkije neodvisno od svojega zaveznitva z zapadnimi velesilami. Četudi konferenci ne prisostvujejo zastopniki Poljske oficijelno, igra Poljska za kulisami Male antante veljavno vlogo, zlasti v pogledu zbližanja z Rusijo. Konferenca Male antante so bile že doslej vzor praktičnega dela na uvrščanju mednarodnih odnosov, a tokratna konferenca ima še tem večji pomen, ker bo poleg znanja politične celote Male antante okrepila tudi notranje edinstvo v tej mednarodni formaciji združenih držav. Madžarska ima polno razlogov, budno spremljati delo Male antante, da bo mogla pravočasno prilagoditi svojo politiko novemu položaju.

Avstrija

Dunaj, 31. maja. č. Demokratsko glasilo »Tag« poudarja v uvodniku, da je Mala antanta izvojevala izpremembo pakta o sodelovanju štirih velesil, ki bi postala zelo važna za vse male države. Pridobila si je s tem velike zasluge za obrnitev evropskega miru in zagotovitev varnosti srednje in vzhodno-evropskih držav. Tudi v Avstriji se dobro zavedajo, kaj bi zanje pomenilo, če bi smele velesile odločati o usodi ostalih

Nemci pristali na pakt štirih

Rim, 31. maja. AA. Nemčija je danes pristala na besedilo pakta štirih, kakor so ga sprejele Italija, Francija in Velika Britanija. Zlasti je pristala na omembo čl. 16. pakta Društva narodov in na desettletno veljavo pakta.

Besedilo so morali še brzojavno sporočiti v Ženevo, kjer proučujejo juristi štirih zapadnih držav še neke tehnične zadeve, ki pa ne morejo po mnenju poučenih krogov povzročiti težav.

Pakt štirih bo bržkone že jutri popoldne v Rimu parafiran po Mussoliniju in francoskem, angleškem in nemškem poslaniku. Pakt bo istočasno objavljen v vseh štirih prestolnicah.

Dollfuss med Scillo in Karibdo

Na eni strani mu grozi politična, na drugi pa gospodarska izoliranost — Verzije o skorajšnji izpremembi režima

Dunaj, 31. maja v. Za politično negotovost, ki je zavijala v zadnjem času v Avstriji, so zelo značilne vesti, ki so se razširile v dunajskih političnih in gospodarskih krogih. Na dunajski borzi se je danes z vso resnostjo zatrpalo, da je v najkrajšem času računati s krizo Dollfussove vlade. Politični izoliranost Dollfussovega režima se je pridružilo v zadnjem času naraščajoče nezadovoljstvo gospodarskih krogov, ki so zelo prizadeti z represalijami, pojavljajočimi se na vseh koncih in krajih zaradi gospodarskih in drugih ukrepov Dollfussove vlade. Konflikt z Jugoslavijo je bil med tem sicer še poravnat, toda zato je Dollfus izjavil gospodarsko vojno z Nemčijo, ki bo posebno hudo prizadelo zlasti tujekopretno industrijo, industrijske kroge pa bo hudo udarila gospodarska vojna z Rusijo, ki zavzema v izvozu Avstrije zelo važno postojanko. Ker se je vrhu tega pokazalo, da so v zapadnih državah zelo neupravičeni naprasi sedanemu režimu in Dollfuss ne more dobiti te odobrenosti, se trdi, da je sprememba režima neobhodno potrebna. Ti krogi pledirajo za koalicio med krščanskimi socialci in socialistimi demokraciji, kar bi bilo po razmerju moči najboljša rešitev sedanje politične krize, ki jo preživlja Avstrija.

Z druge strani pa so se razširile verzije, da bo prišlo do sodelovanja krščanskih socialcev in narodnih socialistov. V tem primeru naj bi sestavil vlado pred par dnevi odstopilsi prosvetni minister in štajerski deželni glavar dr. Rindelen. Za to solucijo so dovzetni tudi landendovci, ki so skrajno nezadovoljni s prednemškimi političnim kurzum dr. Dollfussa.

Vladni krogi pa vse te verzije odločno zanikajo in naglašajo, da o kakih izpremembah zamenkrat ni govora. Največ si obojato od carske unije z Italijo in Madžarsko ter mislijo, da bodo mogli na ta način okreniti industrijo in zadovoljiti tudi agrarce. Vendar pa se izza kulis doznava, da so v vladi sami tudi v tem pogledu velika nesoglasja, ter da se bo po povratku dr. Dollfussa iz Rima odločila usoda njegovega režima.

Represalije proti Nemčiji

Dunaj, 31. maja v. Gospodarski odbor vlade je sredi ponedeljka v noč razpravljal o ukrepih proti nemški bojkotni akciji avstrijskega tujekopretnega prometa. V odgovor na nemško prepoved posredovanja avstrijskih letovščic je sklenil, da se uvede tudi za potovanja iz Avstrije v Nemčijo posebna taksa, ki naj ovira izlete v Nemčijo in omogoči čim popolnejšo kontrolo. Da na ti zadovoljila nezadovoljne gospodarske kroge, ki so občutno udarjeni zaradi nemške bojkota, je vlada sklenila, da bo predvsem odškodovala hotelstvo in ostalo tujekopretno industrijo. Po uradnih cenitvah ima ta gospodarska panoga od nemške bojkota letno okrog 10 milijonov šilingov škode. To škodo jim bo vlada

da povrnila na ta način, da jim bo takoj izplačala 5 milijonov, 2,5 milijona v jeseni, ostalih 2,5 milijona pa se bo kompenziralo z odpisom davka. Od te podpore bodo izzveti samo oni hotelirji, gostilničarji itd., ki so sodelovali v akciji proti vladi in tem pripomogli k bojkotu. Razen tega je gospodarski odbor sklenil uvesti v pogledu uvoza iz Nemčije kompenzacijski sistem, tako da bo uvoz in izvoz v Nemčijo docela izenačen.

Dollfussova pogajanja s hitlerjevci

Dunaj, 31. maja v. Zvezni kancelar dr. Dollfuss je sprejel danes zastopnika Politične korespondence in mu podal naslednje izjavo:

Nemški državnozbornski poslanec Habicht je na podlagi posameznih splošnih izjav o neki ponudbi narodnih socialistov smatral, da je upravičen brez dogovora z menoj podajati v tiskovnih sredstvih neobčutne razlage svojega razgovora z menoj. Post. Habicht se je s posredovanjem člana vlade, obrnil name z željo, da bi se mogel z menoj razgovoriti nepolitično. Gosp. poslanec je izjavil, da je samo on upravičen govoriti z menoj v imenu narodne socialistične stranke. In je bil mnenja, da bi se mogla po izločitvi Landbunda in Heimata bloka sestaviti pod mojim vodstvom krščansko-socialna in narodna socialistična vlada, da bi se jeseni izvedle nove volitve in se v naprej s porobdo določilo, da bi tudi po novih volitvah jaz sestavljal vlado iz krščanskih socialistov in narodnih socialistov. O številnih razdelitvi sedežev v vladi se ni govorilo. To ponudbo sem odklonil in razen tega podrobno obrazložil razloge, ki so bili odločilni. Z ugotovitvijo, da sem enostransko ponudbo poslanca Habichta za sestavo krščansko-socialne in narodno socialistične vlade pod mojim vodstvom odklonil pred volitvami in kasneje, so pojasnjevale vse s tem zvezane napetosti in konsekvence.

Državnozbornski poslanec Habicht odgovarja v današnji »Nachricht« na to izjavo zveznega kancelarja dr. Dollfussa, pri čemer zavrača očitke, da je kršil zaupanje, ker je govoril o vseh teh pogajanjih šele potem, ko so se v javnosti pojavile iz druge strani napade in popolnoma tendencne vesti. Pri teh razgovorih je formuliral zahteve svoje stranke v nasprotju s svojimi časovnimi ponudbami z druge strani tako, kakor je omenil večkrat. O tem, da bi bilo treba po novih volitvah na novo sestaviti vlado po novem volilnem izidu, ni dognati nobenega dvoma. Nove volitve naj bi bile po njegovem v zgodnji jeseni. Habicht izjavlja h koncu, da je zvezni kancelar pri obeh razgovorih večkrat izrazil prepričanje, da je narodno-socialistični pokret faktor, ki ne bo morel trajno ostati izločen iz političnega življenja, in da je čim prej treba najti skupno podlago za sodelovanje med njim in krščansko-socialno stranko.

Železniški predor med Jugoslavijo in Rumunijo?

Bukarešta, 31. maja. p. Davi se je vrnil iz Zeneve, kjer je imel razgovore z jugoslovenskim prometnim ministrom inž. Radivojevićem, rumunskim prometnim ministrom Mirto. Novinarjem je izjavil, da se je v Zenevi pogajal glede zgraditve velikega železniškega mostu med Jugoslavijo in Rumunijo, ki bi omogočal najkrajšo direktno zvezo med Bukarešto in Beogradom in ob enem omogočal zgraditev najvažnejše transbalkanske železniške proge. V zvezi s tem načrtom je stavila sedaj neka belgijska gradbena družba predlog in načrte, po katerih naj bi se na mestu mostu zgradil pod Dunavom železniški predor, ki bi šel 40 m pod vodo. Ti načrti se sedaj proučujejo in odločitev o tem, ali naj se zgradi most ali pa predor, še ni padla.

Kulturno sodelovanje s Poljsko

Beograd, 31. maja. AA. Pri nedavnem podpisu konvencije o kulturnem sodelovanju med našo državo in poljsko republiko, se je v Poljsko-jugoslovenski ligi v Beogradu ustanovil kulturni osek kot avtonomna ustanova z nalogo, da bo delal za kulturno zblizanje med bratskima narodoma in za pospeševanje vzajemnega spoznavanja in širjenje prijateljskih zvez. V upravnem odseku so naši znani javni in kulturni delavci, ki so te dni začeli razvijati svoje delo s povabilom k vpisu v članstvo in z določitvijo delovnega programa, ki naj se izvrši v začetku jeseni.

Kemična in tehnološka razstava v Beogradu

Beograd, 31. maja. AA. V nedeljo 4. junija bo otvorjena v Beogradu pod predsedstvom dr. Ilje Šumenkovića, ministra za trgovino in industrijo, prva razstava kemične in tehnološkega ustrojevanja v naši državi. Na njej bodo zastopana industrijska in obrtniška podjetja v okviru smotrenega pregleda celotnega razvoja Sodelovanja bodo vse obrtniške in industrijske skupine, kakor metalurgija, predelava kovin, industrija goriva in mazal, elektro-kemična industrija, predelava tekstilij, naše industrijske rastline, predelava našega žita, industrija alkohola, industrija sladkorja, predelava živilskih in sadnih proizvodov, predelava lesa in usnja, kozmetična in farmacevtska industrija, industrija barv in lakov, razne druge kemične industrije in čebelarstvo.

Razstava bo na tehniški fakulteti v Beogradu, Kralja Aleksandra 73. Obiskovalci imajo 50 odst. popust na železnici. Pri odhodu kupijo cel listek, s katerim se potem brezplačno vrnejo, morajo pa dobiti potrdilo od uprave razstave, da so jo obiskali.

Iz državne službe

Beograd, 31. maja. p. Z odlokom ministra socialne politike je postavljen za uradniškega pripravnika pri ministru Miha Butina, diplomirani pravnik iz Novoga mesta, za uradniškega pripravnika pri Higijenskem zavodu v Ljubljani pa Mirko Gerl, dosedaj pri Higijenskem zavodu na Cetinju. — V višjo skupino so napredovali profesorji srednje tehniške šole v Ljubljani Rudolf Skočir, Milica Ribarić, Miroslav Subić in Stojmir Klinc ter profesor državne trgovske akademije v Mariboru Lojze Struna.

Letalska zveza med Zagrebom in Sušakom

Zagreb, 31. maja. n. Jutri dopoldne bo odprt zračni promet med Zagrebom in Sušakom. Ob 12.30 prišpe iz Prage prvo letalo, ki bo 20 minut nato nadaljevalo svojo pot proti našem morju. Na letališču v Zagrebu pripravljajo zastopnikom češkoslovaškega letalstva prirčen sprejem.

Inozemski književniki v Zagrebu. Zagreb, 31. maja. n. Jutri zvečer prišpe v Zagreb 60 udeležencev dubrovaškega kongresa PENklubov. V skupini, ki je prepotovala Bosno ter si ogledala Plitvička jezera, so po večini švicarji, Francozi, Angličani, češkoslovenci in Madžari. Poseben odbor zagrebaškega PENkluba jim pripravlja lep sprejem. V Zagrebu ostanje tri dni.

Odhod naših nogometašev v Bukarešto

Zagreb, 31. maja. n. Davi je odpotovala iz Zagreba naša nogometna reprezentanca v Bukarešto na tekmo za balkanski pokal. Vratar jugoslovenske enajstorce Demić je zamudil vlak in se je ob 10. z letalom odpravil v Beograd. Odkoder bo odpotoval za tovariši v Subotico. V Bukarešto je odpotoval tudi zagrebaški sodnik Fabris.

Pogoji premirja na Kitajskem

Peking, 31. maja. AA. Po vesteh iz uradnih kitajskih virov je premirje, ki so ga danes podpisali, izključno vojaško. Obe delegaciji razpravlja sedaj o vprašanju ponovne zasedbe krajev južno od Velikega zidu po Kitajcih in o vprašanju madžarskih čet.

Zdi se, da potekajo pogajanja lažje, kakor so si prvotno predstavljali. V diplomatskih krogih imajo vtis, da kitajski delegati niso dobili mandata za razpravljanje o splošnem sporazumu. Po vesteh iz Tientsina so Japonci postavili štiri zahteve: Kitajci morajo priznati Manžukuo, plačati 200 milijonov dolarjev, da se pokrijejo stroški za japonsko ekspedicijo na severno Kitajsko in dovoliti japonskim četam, da ostanemo vzhodno od Lutaja ob železniški progi Črta na katero se morajo kitajske čete umakniti, mora biti tista, kakor so jo že prej določili.

Protizidovske demonstracije na nemški univerzi v Pragi

Praga, 30. maja. 6. Na pravni fakulteti nemške univerze v Pragi so priredili danes dopolneno narodno socialistični visokoskolni viharne demonstracije proti nemškim židovskim profesorjem. Demonstracije so dosegle vrhunce med predavanjem profesorja narodnega gospodarstva dr. Weissa, ki pa ni Zid Studentije so demonstrirali tudi proti znanemu profesorju dr. Kelsenu, ki je bil preganjan iz Nemčije in se je zatekel v Prago.

Zopet zastoj v Ženevi

Razorožitvena pogajanja bodo bržkone za par tednov odgodena, ker do londonske gospodarske konference še ne bo mogoče skleniti razorožitvene konvencije

Zeneva, 31. maja. AA. Današnji dan je bil posvečen zasebnim razgovorom delegatov na razorožitveni konferenci. Zato sodijo, da bo jutrišnji sestanek glavnega odbora zadostoval za izpolnitev prvega čitanja angleškega načrta o razorožitveni konvenciji. Popoldne se je Paul Boncour sestel z britanskim delegatom Edenom in ga skušal prepričati, da bi se v britanski razorožitveni načrt o definiciji napadalca sprejela sovjetska teza, ki jo Francija in njeni zavezniki zagovarjajo, ker je britanska teza preveč nejasna.

Glavni odbor konference se bo sestel ob 17. d. sklepa o tem, ali naj se sprejme Hendersonov predlog, po katerem naj bi se konference zaključila še pred 12. junijem, ali pa naj ostalih delegacij, ki so za odgoditev konference vsaj čez prve tedne londonske gospodarske konference, preden bi se prišlo drugo čitanje britanskega načrta. Britanska delegacija bo najbrž predlagala kompromisno rešitev, namreč odgoditev konference za tri tedne, tako da bi se splošna debata na londonski konferenci mogla vršiti še pred ponovnim zasedanjem razorožitvene konference.

Berlin, 31. maja. AA. Politični krogi opozarjajo na dejstvo, da je bila nemška delegacija med razpravo o varnostni politiki in o evropskem varnostnem paktu v glavnem

odboru razorožitvene konference zelo rezervirana. Nemčiji ni do tega, da bi sodelovala pri varnostnem paktu in bi to storila le, če bi poenotenje vojak veljalo tudi za vojni material. Če bi uveljavili organizacijo o medsebojni pomoči, bi morale vse države, ki bi pristopile k temu paktu, imeti enako orožje, da bi se mogli braniti vsaj do tja, dokler ne bi nastopila mednarodna vojska. Nemški krogi opozarjajo nadalje na dejstvo, ki ga je podprl tudi grški delegat Politis, da konference doslej še ni mogla najti popolnoma točne definicije napadalca. Na vsak način pa odklanja Nemčija zadnji člen o varnostni politiki v angleškem načrtu, ki pomeni podprtje sedanega zavezniškega sistema v Evropi, ki je po mnenju nemških političnih krogov nevarno.

London, 31. maja. AA. Angleška vlada je dopoldne pod predsedstvom Baldwinja razpravljala o vprašanju dolgov in o razorožitvi. V političnih krogih mislijo, da je britanska delegacija v Ženevi dobila navodila, naj vztraja v odklanjanju ukinitev letal za obstrlejevanja, ker predstavljajo letala po britanski sodbi najnevarnejše in najbolj grožnjo sredstvo za ukrotitev uporov v oddaljenih pokrajinah. John Simon še ni odpotoval v Zenevo, ker bo v petek govoril v spodnji zbornici o zunanjih politiki Velike Britanije.

Preiskave pri avstrijskih hitlerjevcih

Racija proti avstrijskim narodnim socialistom v vseh njihovih strankarskih domovih

Dunaj, 31. maja. g. V zadnjih dneh so prejele oblasti zaupne prijave, da pripravljajo avstrijski narodni socialisti že več tednov protizakonitve akcije proti vladi. Na podlagi prijave se je vlada odločila za obširno akcijo, ki se je danes pričela proti narodnim socialistom po vsej Avstriji in je prav za prav enaka uvedbi postopanja zaradi veleizjave proti celokupni stranki. Z dnevi so vladni organi temeljito preiskali Rjavo hišo v Gradcu, danes pa so raztegnili preiskave tudi na Rjave hiše na Dunaju, v Bregenzu, Inostu, Solnogradu, Badenu itd. Vse te domove in strankina tajništva, kakor tudi lokalne manjših strankinih formacij so povsod zasedli organi varnostne eksekutive ter jih temeljito preiskali. Na Dunaju so pričeli preiskavo v Rjavi hiši malo po 9. dopoldne. Najprej so zasedli to poslopje, pozneje pa še vsa okrajna tajništva in sploh vse strankine lokale po mestu. V zvezi s tem je bila izvedena tudi hišna preiskava pri vseh bolj znanih strankinih voditeljih okrajnih vodih in pomembnejših strankinih funkcionarjih, v kolikor jih ne ščiti imuniteta. V zvezi s hišno preiskavo pri odgovornih činiteljih avstrijske narodne socialistične stranke, ki doslej še ni popolnoma zaključena, so oblasti izvedle tudi temeljito hišno preiskavo v stanovanju deželnega inspektorja Habichta

Linzu. Prva preiskava je potekla brez uspeha, pri ponovni popoldanski preiskavi pa so zaplenili več obremenilnih spisov. O celotnem uspehu hišnih preiskav še ni znan rezultat, vendar pa določene obremenilne gradiva, ki so ga iskali, od sedaj še niso mogli najti. Racija je šla ne samo za spisi, temveč tudi za orožjem, ker je bilo mnogo prijav, po katerih so se skušali avstrijski narodni socialisti oborožiti z orožjem, ki je bilo baje utihotapljeno z Bavarke.

V Leobnu so aretirali nekoga hitlerjevca, ki je osumljen, da je sodeloval pri atentatu na telefonski kabel v Brucku na Stajerskem.

Ponoči je več tirolskih narodnih socialistov in nemških emisarjev odšlo čez mejo v Nemčijo, ker so se zbalj ukrepov oblasti.

Iz Inostota poročajo, da je Gobbels izjavil, da bo trajal nemški bojkot avstrijskih letovščic tako dolgo, dokler ne bo Dollfussova vlada podala ostavke. Budimpešta, 21. maja. 6. »Uj Nemzedek« razpravlja v svojem uvodniku o ukrepih nemške vlade proti Avstriji ter ugotavlja, da skodujejo nemške odredbe tudi madžarskemu tujekopretnemu prometu. Zaradi zapora na nemško-avstrijski meji bo Madžarska izgubila dotok tujcev iz vse zapadne Nemčije.

Prepoved uvoza iz Avstrije ukinjena

Ker je avstrijska vlada ugodila vsem zahtevam naše vlade, so z današnjim dnem obnovljeni normalni trgovinski odnošaji med Jugoslavijo in Avstrijo

Beograd, 31. maja. v. Gospodarski konflikt, ki je nastal med Jugoslavijo in Avstrijo zaradi raznih ukrepov avstrijske vlade, ki so docela onemogočili izvoz naših agrarnih pridelkov v Avstrijo, kar je imelo za posledico, da je bila naša vlada prisiljena, poseči v zaščito interesov našega narodnega gospodarstva po represalijah, je bil danes definitivno poravnat. Vlada je na svoji današnji popoldanski seji odobrila predloge, ki jih je po večdnevni pogajanji na Dunaju stavila avstrijska vlada v svrhu zopetne normalizacije trgovinskega prometa med obema državama. Ker zadovoljuje zahteve jugoslovenske vlade in obnavlja prejšnje pozgodbeno stanje, je naša vlada ukinila prepoved uvoza avstrijskega blaga. Prepoved preneha noči o polnoči, tako da so s 1. junijem zopet obnovljeni med Jugoslavijo in Avstrijo redni trgovinski odnošaji in normalen trgovski promet med obema sosedama.

Kakor je zvedel naš dopisnik na mednarodnem mestu, je avstrijska vlada pristala na to, da postopoma likvidira vse uvozne omejitve, ki jih je uvedla v prometu z Jugoslavijo v nasprotju z določbami veljavne trgovinske pogodbe. Tako je že odobrila za 6. junij uvoz 1850 živih debelih svinj in 10.500 zaklanih svinj, nadalje 100 glav velike živine in 300 telet, od 13. junija dalje pa bo vzpostavljeno normalno stanje, kakor je določeno v trgovinski pogodbi med Jugoslavijo in Avstrijo, odnosno v dodatnem sporazumu.

Prav tako je avstrijska vlada sprejela zahtevo jugoslovenske vlade, da ukine prepoved uvoza zelenjave iz Jugoslavije ter je pristala na to, da zopet dovoli uvoz v obsegu 130 odstotkov one količine, ki je bila uvožena iz Jugoslavije v Avstrijo leta 1931. Glede graha in fižola je pristala Avstrija na neomejen uvoz, vendar pa proti normalni kompenzaciji z avstrijskim blagom.

Dunaj, 31. maja. p. Uradna »Wiener Zeitung« obhvalja v svoji današnji številki službene vesti, da je spor med Jugoslavijo in Avstrijo glede uvoznih omejitev poravnat, ter da bo jugoslovenska vlada še danes ukinila prepoved uvoza avstrijskega blaga. avstrijska

Pogreb prof. Spinčica v Kastvu

Kastav, 31. maja. n. Danes so položili zemeljske ostanke pokojnega narodnega poslanca prof. Spinčica v grobnico na pokopališču Sv. Lucije pod Kastvom. Iz štre je skušalo priti k pogrebu izredno mnogo ljudi, toda italijanske oblasti so jih ustavile na meji ter jim prepovedale udeležbo pri pogrebu. Tudi taki, ki so imeli kot dvoletniki izkaznico za neoviran prehod čez mejo, so morali ostati na drugi strani. Zaradi tega so se pogreba udeležili le tisti iz Kastavskega mesta, ki so bili v ožjem okolju. Pri pogrebu so sodelovali vsa lokalna nacionalna društva. Na grobu je prvi govoril direktor kastavskega učiteljskega prof. Ribarić, ki je govoril o ilirskih preporočiteljih in profesorju Spinčicu kot njihovega naslednika. Onaj je nato govoril o nacionalni borbi na Dunaju in na v Istri. Za njim so govorili Spinčičev naslednik v Narodni skupščini dr. Franjo Bakarčić, duhovnik dr. Ivan Dukle s Kastva, župan Mate Cucantić in v imenu Istranov dr. Brnčić iz Zagreba, ki je v svojem govoru poudaril, da so Hrvatje in Slovenci v Istri, na Krasi in na Gorškem avtohtoni prebivalci, ki jih nobena sila ne bo mogla pregnati z njihove zemlje. Pokojnikovo truplo so nato položili v grobnico in ga zasuli s cvetjem.

Campbel bo dirkal na Madžarskem

London, 31. maja. AA. Sir Malcolm Campbell, ki se zdaj nahaja v Budimpešti, namerava v kratkem pričeti s pripravami za hitrostni poizkus na ravnici pri Hortobagyu v bližini Debrečina. Campbell bo vozil na svojem dirkalnem avtomobilu »Blue Bird« (»Sinja ptica«). Računa s tem, da bo na tej ravnici postavil nov hitrostni rekord.

Aretacije voditeljev »Stahtholma«

Berlin, 31. maja. AA. V Braunschweigu so aretirali štiri voditelje »Stahtholma«, ker so vzile prepovedi vlade sprejemali nove člane.

pripomogli, da se je v tako kratkem času izvršila tako obširna vsenarodna akcija.

Ker je Narodni odbor smatral, da je s tem izvršil svojo dolžnost, je s to sejo zaključil svoje delo in se je razšel.

Za narodni odbor: predsednik dr. Gustav Gregorin, tajnik dr. Egon Stare.

Samomor nemške letalke

Berlin, 31. maja. 6. Po vesteh iz Aleppa je sodna preiskava dognala, da je nemška letalka Margareta Eltzdorff, ki je v nedeljo zvečer na svojem poletu v Avstrijo pristala v Aleppu, nekaj ur po pristanku izvršila samomor. Pristala je na letališču Muslimineh. Pri pristanku se je letalo nekoliko poškodovalo, vendar pa se letalki ni nitiesar pripetilo. Poveljnik letališča jo je spremlil v letalski kazino, odkoder se je umaknila okrog 6.20 v spalnico. Poleg nje so našli revolver. Letalska ni zapustila nikakga pisma, tako da ni znano, kakaj se je umorila.

Vsa uradniška društva v Nemčiji razpuščena

Berlin, 31. maja. AA. Göring je razpustil vsa društva nemških uradnikov, ki so se ustanovila leta 1919, češ da so nepotrebna. Ravnatelj hamburške policije pa je razpustil bojno društvo nemško-nacionalne mladine.

Tramvajška nesreča v Lipskem

Lipsko, 31. maja. AA. Tu sta trčila dva voza cestne železnice. Ena oseba je ubita, šest pa ranjenih, med njimi štiri nevarno.

Vremenska napoved

Zagrebaška vremenska napoved za danes: Precej vado ponekod nekoliko oblačno, v ostalem stalno in toplo. — Sutrašnja vremenska napoved: Visoki pritisk je v Berlinu, ki ga sledi veliki del kontinenta.

Dunajska vremenska napoved za danes: Sem in tja oblačno, krajinske porušbe, ki so izključene. V splošnem se bo temperatura dvignila.

Proti
zobnemu
kamu

SARGOV

KALO DONT

Naši kraji in ljudje

Z manifestacije JRKD v Novem Sadu

Pogled na ogromno množico udeležencev nedeljske manifestacije JRKD v Novem Sadu. V ospredju sprejema so ministri gg. dr. Kramer, dr. Tomašič, dr. Srkulj in drugi, ki so govorili na tem veličastnem shodu

Prihod inozemskih pisateljev v Ljubljano

V torek ponoči je dopotovala iz Sušaka v Ljubljano skupina udeležencev mednarodnega kongresa PEN klubov. Skupino tvorijo oni udeleženci, ki so izredno želeli, spoznati ob tej priliki lepoto slovenske pokrajine in svojostvenost našega ljudstva. Neveščne vremenske razmere, ki so jih udeleženci kongresa občutili celo v Dalmaciji, so pač marsikoga odvračile. Vzlic temu je na Sušaku sedel na poseben avtobus 18 gostov, ki so jih spremljali nekateri ljubljanski literatje, predvsem častni član našega PEN-kluba Oton Zupančič z gospo in predsednik dr. Izidor Cankar. Pot je vodila skozi slikovite pokrajine, katerih vtis je nekoliko skalovalo vreme. Na gradu Ortenku so se gostje odzvali ljubeznivemu vabilu Oskarija Koslerja in gospe ter se pomudili pri popoldanskem čaju. Po prihodu v Ljubljano so legli k počitku, saj je bil ves kongres združen z izdatnim telesnim naporom in si je vsakdo hotel najprej temeljito odpočiti. Gostje so se nastanili v »Unionu«.

Prispele so naslednje dame in gospodje: Iz Češkoslovaške romanopisica, urednica »Čina« in »Nar. Osvoboženje« ga. Majerjeva in ga. Šromova, soproga publicista I. E. Šroma; iz Grčije pisatelj Teotakas, pesnik Kostas Ouranis z gospo, največji sodobni grški kritik ga. Kitsikis, M. Levkoparides z gospo in ataše našega poslanstva v Atenah Bogdan Radica, ki je sodeloval pri nedavni ustanovitvi grškega PEN-kluba. Dalje iz Katalonske N. V. de Foix z gospo, iz Rumunije pisatelj San Georgiu z gospo, iz Bolgarije pesnica El. Bagriana in urednik največje bolgarske književne revije »Zlatorog« VI. Vasiljev. Iz Beograda pa sta prispele znana književnika Dragiša Vasić z gospo in dr. Ivo Andrić. Te dni pa bo dopotovala še manjša skupina Angležev z ustanoviteljem PEN-klubov go. Dawson Scott in generalnim tajnikom londonske federacije Hermonom Ouldom, ki je bil že pred leti gost ljubljanskega PEN-kluba.

V sredo so gostje, ki za nje skrbi domači PEN-klub, zajtrkovali na nebotičniku in si nato ogledali mesto, posebej pa še naše reprezentativne kulturne naprave (muzej, Nar. galerijo). Zlasti jih je zanimala likovna umetnost; bili so presenečeni ob tem, kar so videli v naši galeriji. Gostje je ob vstopu v galerijo pozdravil njen predsednik dr. Fr. Windischer, v tajniku PEN-kluba pa so našli zaupljivega vodnika skozi zakladnico naše likovne umetnosti.

Na kosilo so bili povabljeni k našim vodilnim književnikom (O. Zupančič, dr. Gradnik, dr. Iz. Cankarju, dr. F. Kozaku), dvojica atenskih književnikov pa tudi v gostoljubno in dobro podpredsednika senata dr. Fr. Novaka).

Popoldne so si gostje ogledali Državni osrednji zavod za žensko obrt, ki je zlasti osrednje goste tem bolj zanimal, ker je bil v času kongresa v Dubrovniku lepa, bogata in odlično aranzirana razstava ženske narodne umetnosti. Obiskovalce je vodil po zavodu njegov ravnatelj g. Račić. Nekako ob 15. uri so položili venec na Prešernov spomenik, ob 16. pa so se odpeljali z avtobusom v Medno, kjer je bil v Cirmanovi gostilni serviran popoldanski čaj. Ta izlet je imel družabni značaj in so se ga poleg gostov udeležili tudi nekateri naši književniki. Na večerjo so bili gostje povabljeni k banu dr. Dragu Marušiču v reprezentativne prostore banske palače na Bleiweisovi cesti.

V četrtek dopoldne so bode gostje odpeljali na Bled, kjer ostanejo ves dan. V petek dopoldne si nameravajo ogledati, če ne bo nagajalo vreme, Bohinj do slapa Savice, ob 19.44 pa bodo zopet v Ljubljani. Tu bo pri Slamiču poslovalna večerja. Zbrali se bodo tudi vsi člani domačega PEN-kluba.

Med gosti iz Grčije so znani potopisci, ki bodo nedvomno obširneje opisovali našo Gorenjsko. Baš Grkom in Komunom bi utegnili Gorenjska postati najbližja in največja Svica, pribežališče imovnih ljudi v vročih poletnih mesecih. Tako utegnejo popotovanje literator utrditi kulturne stike Slovencev z drugimi literaturami ali jih iznova ustvariti, z druge strani pa bo opozorilo na naša gorenjska letovišča, ki jim bo šele mednarodni promet pripomogel do zaželenega razmaha.

Ugodni obiskovalci naj bodo preverjeni.

Bolne žene dosežejo z uporabo naravne »Franz Josefove« grenčice neovirano lahko izboljšanje črevesja, kar čisto učinkuje izvanredno dobrodejno na obolenje organe. Ustvaritelj klasičnih učnih knjig za ženske bolezni pišejo, da so ugodno učinkovanje »Franz Josefove« vode ugotovili z lastnimi preiskavanji. »Franz Josefova« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

da so pri nas — vzlic temu, da jih Ljubljana ni sprejela pompozno — posebno dragi gostje in le želimo, da bi ohranili v trajnem spominu našo zemljo in naš narod.

Nevarno vreme do konca maja

Ljubljana, 31. maja.

Nalivi so se večeraj ponavljali z manjšimi presledki. Večeraj popoldne je tudi grmel. Davi pa se je nebo zjasnilo. Lepo vreme je obupanemu prebivalstvu na Barju in drugih poplavljenih krajih vsaj nekoliko oživilo nado, da bodo vode hitro otekale in da bo mogoče vendarle škodo na kak način popraviti. Tudi ta zadnja nada je izginila. Vode na Barju prav počasi padajo. Močno narasla Ljica je pri mostu v bližini barjanske šole padla od večeraj do danes dopoldne samo za 2 cm. Ljubljanska pa niso nízlo še vedno velikanske množice vode. Gruberjev prekop je zvrhan in pri zavornicah se komaj voda rine skozi nje.

Majniško deževje je letos res doseglo rekord. Bilo je vsega 19 deževnih dni, ko je padlo celotno 301.9 mm dežja. To je na ljubljansko ozemlje 120.760.000 hl! Toliko dežja normalno ne pade v Ljubljani niti ob najhujših deževnih mesecih, tako niti v juniju, niti ne v oktobru, ko Ljubljanska ravan običajno zaznamuje ta dva meseca maksimum mesečnih padavin. Še hujsi nalivi kot v Ljubljani so bili na Vrhniki. Tam je padlo samo v treh dneh od 24. do 26. t. m. kar 157.4 mm dežja. Vrhniska ravan je še vedno pod vodo.

Promet po barjarskih, doslej visoko pod vodo stojičih cestah in potih je za silo omogočen. Solariji iz Črne vasi so danes prvi prišli v šolo. Stari Barjani ne pomnijo in tudi barjarska povodenjska kronika ne beleži, da bi bila kdaj prav majnika tako grozna in velika poplava. Povodnji na Barju se navadno vrste vsako leto pozno jesen, ko so vsi poljski pridelki pospravljeni prav redko zgodaj spomladi, nikdar pa ne majnika. Popolne je prišla na Barje komisija gospodarskega urada, da preuči vso škodo.

Maj se pospavlja s prav nestalnim vremenom. Dopoldne lepo in solčno, popoldne dež in grom. V smeri od Kamnika proti jugovzhodu je ob 13. prihrumela lokalna nevihta s točo, ki je 10 minut na gosto in debelo padala med Lazami in Jevnicno ter napravila dosti škode po njivah in sadonostih. Vsula se je tudi nad Rudnikom, Barju pa je prizanesla.

Triletna žrtev narasle vode

Tržič, 31. maja.

Huda nesreča se je pripetila v nedeljo prav, ko so li ljudje na sokolsko dopol-dansko akademijo. Triletni Ivanček Kos-mać, gojenec zavetišča na Skali, je na nepojasnen način padel v naraslo Bistrico, ki ga je odnesla naznan kam. Ga. Kusova iz Homa, ki je spremljala svojo deco v sokolnico, je na mostu sv. Janeza prva opazila ponesrečenca v naraslih valovih in pozvala pomoč.

Neki mesarski pomočnik, ki se je oblečen vrgel v vodo, bi ga bil že kmalu do-bil, toda v tistem trenutku ga je voda od-plovila na drugi breg. Ker tu Bistrica ni lahko dostopna, so hiteli drugi reševalci na glavni most, a bilo je že prepozno. Hu-do narasla voda je opravila svoje delo in mlado življenje je bilo izgubljeno. Ves dan so preiskovali orožniki in drugi ljudje je-zove na Bistrici, toda trupelca mladega utopljenca niso našli.

Nadzorstvo v zavodu je nad vse skrbno in vestno, pa je zato nesreča tem bolj tra-gična, ker je zadelo skrbne šolske sestre, ki se noč in dan trudijo za blagor zaupane jim mladine. Dom na Skali stoji tik ob vo-di in morda bi bilo prav, če se opremijo okna na vodo z železnimi okviri, da se ne zgodi nova nesreča.

Nekaj vtisov z našega juga

Pot v južne kraje naše domovine je še zmerom precej dolga in deloma tudi na-porna, tako da jo vsak rajši še odlašal ali pa jo je sploh odgodil dotlej, ko bodo zve-že ugodnejše in bodo potihnila oni neosno-vani glasovi, da dol in na našem jugu v slikovitih kotlinah okoli Bitolja in Ohrida

prav za prav ni toliko lepega in zanimi-vega, da bi bilo vredno žrtve in truda. Slovenci smo dozdaj radi verjeli tem gla-sovom in šele v zadnjem času — z izjemo ljubljanske drame, ki je ostala Bitoljca-nom v najlepšem spominu — so se pose-mne institucije odločile, da so — in bo-do spet v kratkem — obiskale te zgo-dovinske predele naše zemlje. Kdor je bil tam ali bo prišel tja, bo videl, da so ti kraji prav tako lepi kot naši, da jih prav tako kot naše obdajajo krasne planine z večnim snegom in spajajo lepe ceste, s ka-terih se nudijo kot v pestrem filmu nepo-pisno lepe slike na mogočno gorsko verigo proti našemu zapadnemu sosedu. Kdor le more, naj žrtvuje nekaj dni in naj obišče ta naš najjužnejši kotiček, pa se bo vračal drugačnih misli o njegovih lepotah in njegovem pomenu za nas vse.

Ob progi do Skoplja

Do Beograda zdaj tudi za najbolj raz-važenega potnika ni več problema. Na razpolago so mu trije brzovlaki, ki vozijo povprečno 11 ur in prihajajo v prestolni-co, kakor je komu prikladnejše; zjutraj, popoldne in zvečer. Če se vozi ponoči, la-hko noč udobno prespi; če se vozi podnevi, lahko obeduje in večerja v vlaku. Tudi

zveza proti jugu

je prav dobra; dopoldanska in večerna je najboljša. Prav isto kot od Ljubljane do Beograda velja tudi za progo od prestol-nice do Skoplja; vlaki vozijo točno in me-stoma še hitreje. Postaje so že znane; Mladenovac z odcepom proti Arandjelov-cu (tukaj izstopajo obiskovalci Topole) in dalje proti Lajkovcu in Valjevu, Velika Plana z odcepom proti Mali Vrsni in do Požarevca, Lapovo, kjer se steka v glavno progo nova zveza s Skopljem (preko Kraljeva in Raške), Jagodina s tovarnami za mesne izdelke, Cuprija (most čez Mo-ravo), Paraćin (znane Teokarovičeve to-varne za suknjo), Stalaj (z ozkotirno zve-zo do Čacka in Sarajeva ozir. nazaj do Beograda) in vse dalje ob Moravi mimo velike delavnice in kurilnice v Crvenem krstu do Niša. Brez velikega postanka gre nato pot dalje do Leskovca in Vranja in mimo slavnega Kumanova do Skoplja. Pot je malo krajša kot od Ljubljane do Beo-grada, vsekakor pa mnogo zanimivejša.

Skoplje

Dušanova prestolnica se razvija. Mo-derni del mesta na desnem bregu Vardar-

SMEJALI SE BOSTE DO
SOLZ! CEPETALI BOSTE
Z NOGAMI, VRISKALI IN
JOKALI SE BOSTE OD
SMEHA!

BOMBA SMEHA! FILM ZA
KATEREGA JE VSAKRŠNA
REKLAMA NEPO TREBNA
IN ODVEČ!

**HAROLD
LLOYD
NORI...**

NAJBOLJŠA SALOIGRA
KRALJA SMEHA!
HAROLD LLOYD GOVORI
PRVIC NEMSKI!

FILM O KATEREM BO GO-
VORIL VSE MESTO IN
RADI KATEREGA SE BO
SMEJALA VSA LJUBLJANA
TEDNE IN TEDNE!

KAKO JE NESPRETEN MLA-
DENIC POSTAL V HOLLY-
WOODU NAJSLAVNEJSI KO-
MIK SVETA

**Velika premiera
danes ob 1/10. zveč.**

Vstopnice rezervirajte tele-
fonično oz. nabavite v predpo-
daj!

Elitni kino Matica
Telefon 2124

Žrtev strele

Ljubljana, 31. maja.

Posestnikova hči, 28letna Jožefa Ahlino-va iz Srednje vasi pri Rudniku, je večeraj dopoldne delala na polju in se okrog pol-dneva vračala domov. Med potjo je sre-čala dve svoji tovarišici in nekega doma-čina, nakar so vsi štirje postali v kratkem razgovoru sredi polja. Baš tedaj so se zgr-nili od Krima sem težki, črni oblaki. Par-krat je vrtlo zgrmelno in ko so se hoteli vsi raziti in oditi vsak na svojo stran, se je nenadoma silno zablikalo, blisku pa je sledil oster tresk. Pri priči so padli vsi štir-je po tleh, kajti tresčilo je nekam, morda v bližnje drevo ali pa v vodo blizu njih in jih je podrl pod strele.

Ostali dve ženski in možki so se hitro spet nemalo prestrašeni pobrali ter videli, da se Jožefa Ahlinova ne gane. Brž so skočili k njej, da ji pomagajo, pa so takoj ugotovili, da je nezavestna. Imela je pre-cej močno ožgane lase, ožgana pa je bila tudi na prsih. Prenešli so jo v bližnjo hišo, nato pa so jo spravili domov. Domači so se trudili z njo precej časa, slednjič pa so jo morali aaložiti na avto in jo odpeljati v bolnico. Njeno stanje je precej nevarno. Govoriti ne more in neprestano jo nap-a-da omedlevica.

Zemljiška knjiga gospodarski barometer

Ljubljana, 31. maja.

Zemljiška knjiga okrajnega sodišča je tekom maja zabeležila 64 vlog na vključbo hipotečnih posojil v skupni vsoti 1.725.968 Din. Najvišja hipoteka je bila 300.000 Din, najnižja pa 1000 Din. Aprila je bilo 63 hi-poteknih vlog z 2.277.344 Din. Eksekucije s prisilno intabulacijo na nepremičnine za-znamujejo skupno vsoto 1.162.730 Din, ki je bila intabulirana na nepremičnine 102 posestnikov. V maju je bilo torej intabu-lirano za 2.888.698 Din raznih posojil in terjatev. Izvršnim potom so bili intabuli-rani najrazličnejši zneski. Največji je bil 439.051 Din, najnižje terjatve pa so znaša-le 96.30, 120 in 157 Din. To so večinoma odvetniški ekspanzariji ali pa trgovski dol-govi. V aprilu je bilo 100 realnih eksekucij za vsoto 790.620 Din. Državni zaklad so je maja vključili pri raznih posestnikih na neplačanih davkih za 210.782 Din. Najvišji vključeni davek znaša 107.804 Din. Celu policijska uprava se je vključila na posest-vu nekega šišenskega gostilničarja za 4855 Din. Obsojen je bil zaradi prekrščenja policijske ure in plesa na globlo 3000 Din, k temu so prišli še razni stroški in druge manjše globe.

Spekulacije z zemljišči so letos živahne. Maja je bilo zabeleženih s temtiški knjigi 72 kupnih pogodb za vrednost 2.298.244 Din. V Ljubljani sami je bilo izvršenih le 7 kupnih pogodb. Najvišja kupnina je zna-sala pol milijona. V okolici so bile živah-nejše kupčije s parcelami in posestvi. Ve-liko je povpraševanje po parcelah v Drav-ljah, Zgornji Šiški in št. Vidu v bližini tramvajске proge.

KULTURNI PREGLED

„Tartuffe“ v Gavellovi režiji

Stvariteljska moč Gavellove režije je do-kazala, da so nepotrebne vse dolgovazne razprave o dobi, razmarah in vzdušju, iz ka-terega je zrasel pod Molièrovim peresom »Tartuffe«. On živi v dveh podobah. V okvi-r Ludvikovega absolutizma, ko tedanja francoska meščanska družba ni kazala po-sebno razveseljevalca lica. Iz dvora so se šir-ili vsakovrstni vplivi, katere je meščanstvo v prvem razvoju svojega blagostanja in za-vednosti blistavo požiralo. Meščani so služili kralju v bojih, mu plačevali lepe davke in sprejemali obožro kraljevo milost in odliko. V njihovem življenju so se zrealile dvorske intrige in časovno vzdušje. Hodili so postu-žat znamenite jezuita, kakršna eta bila pri-digaria La Chaise in mogočni Le Tellier, ki sta poznaj omrežila kralja in dala pešat družbeni morali. Tudi v meščanske domove je odjeknil srditi bob med jezuiti in janzenisti; iz dvorskih zabav so prinašale meščan-ske hišne Pascarove knjižice. Previdno in poltiho so erkali strupe hugenotskega raču-nalizma in marsikateri meščan se je že pred Voltairam razkazoval kot svobodomi-selni duh. Bog in kralj eta si bila tako bli-zu, da je nastopal Ludovik v svoji oblasti in domišljiji kot kralj in svetilniški obenem. Spovadnica, pobožnost in verska gorečnost so bile prav take stopenice do časti in ugleda, kot bogati mošnjiki ali plemeniti rod.

Pod tem zunanjim in ceremonialnim vide-zom družbene morale pa niso ugasnili na-

goni, ni se izpremenila prvobitna človeška narava. Upirala se je licemerski morali in jo nasrvala sprejela. Dolci, nikoli ugnani jeziki, so doma in na družabnih zabavah imeli obilo posla. Ostri epigrami so krožili v višjih in srednjih družbenih plasteh; bili so otrovani s janzenitskimi ali nacionalistič-nim zavori. V meščanskih domovih, kjer je bila naveza med gospodari in elužničadno temnejša kot v plemiških in se je gospod lo-čil od preprostega človeka le po bogastvu in družbenem ugledu, kar ni moglo docela iz-premeniti življenjskih nazorov, se je marsi-kdaj pamet preprostega človeka prijetno za-bavala s pričano, licemersko moralno svojih višjih in tudi a pametnimi nasveti opozar-jala na naravne pravice. Mali človek postaja simbol zdrave človeške pameti.

Tudi veliki komediograf Molière se je šolal v jezuitskih šolah, kjer se je seznanil s takratnimi verskimi in moralističnimi igra-mi. Poznal je šolo jezuitske morale prav tako dobro, kot izmalicevno družbo krog sa-be. Taj družbi je njegova komedija prožila zrcalo. Ker pa je vsak piščo in živači zem-ljan moral služiti kralju, je Molière svoje očitne osti sprizno senčil z vzornimi apo-teozami na svojega gospoda ter mu pripiso-val, da glada v duše svojih podložnikov z božjo jasmotno. Poet je dobro poznal svoje-ga kralja, njegovo družbo in vpliv le druž-be na osebnosti; večkrat se je ob teh opa-keozah hudomušno muzal in je tudi kralju

katero zasolil, čeprav pod krinko vdanega poklona.

Tartuffa pa živi še v drugi podobi. Le-ta je svetlohlince po poklicu, ni vezan na čas, ne na družbo, je produkt človeške narave. Molière ga je ustvaril iz mesa in kosti, vdi-hnil mu je dušo za vse čase in ga uvrstil med znamenite podobe iz človeške družbe. Kar je živel dohodob pod tisočimi imeni in se je prikrivalo pod krinkami lažnjive po-božnosti, blinjene vdanosti, zatajevanja na-rave zaradi zunanega videza, vse to je do-bilo po Molière ime in lice Tartuffa. Sloven-ci so mu dali ime Tercial, Dostojvskij pa ga je posnel v Fomi Fomicju.

Gavella je pojmoval Tartuffa historično in sodobno. Čutil je, da so Molièrovi verzi kljub genialni pesniški tvornosti danes že pone-kod obledeli in se ne bi uho nad njimi tako naslajalo kot se je v dneh francoskega baro-ka, ali se morda še danes v deželi tradicije. Tartuffe je zgrajen z igrivo lahkotnostjo, pod katero se prikriva velika drznost, ki pripelje erediščno osebo, Tartuffa samega, šele v tretjem dejanju na oder, čeprav ga v prvih dveh nakazuje tako živo, da si ga do-mišljijo že živo predstavlja. S tem načinom je poet ustvaril še posebno napetost, ki je zelo opasna za igralce. Zaradi trajne nape-tosti in pričakovanja, kdo je tisti Tartuffa, katerega Molière tako živo slika, mora igra-lac s prvim nastopom prevzeti občinstvo. Iz-gubil bi v trenutku naklonjenost in upropa-til igrjo, če ne bi goli pojav njegove osebe izpolnil vsega pričakovanja. Razveličena di-zpozicija je obenem nvarna pasta za reži-serja in ostale igralce. Občinstvo je treba preko nje zamamiti. Današnjemu človeku zveni igrivo besedičenje v prvem dejanju

prazno, čeprav se morda francosko ime ob-tradicije svoje duhovite komedije nad njim naslaja. Ganljivi in pristrčni zapletki med zaljubljenim parom v drugem dejanju po-graja jo notranje vsebine, ki naj bi gledal-cu priklenila. Vse se preveša na igrjo in ba-sedo in izpričuje značaj takratne francoske komedije.

Zupančič je dal režiserju s prevodom, ki je vlit, preprost in vendar v vsakem hipu iznenaden vse opore za uspeh. Brez tega prvoda si je Molière težko zamisliti. Slo-veneko gledališče je dobilo z njim prvi te-melj za uprizorjanje francoske komedije. Pesnik ni samo poslovenil Molièrovo bes-e, temveč je z našo besedo izrazil njen naj-intimnejši značaj in prisojno krasoto fran-coskega klasičnega jezika. Tako se v Tar-tuffu vsaj v prvih dejanjih uho marsikdaj bolj opaja kot oko nad prizori.

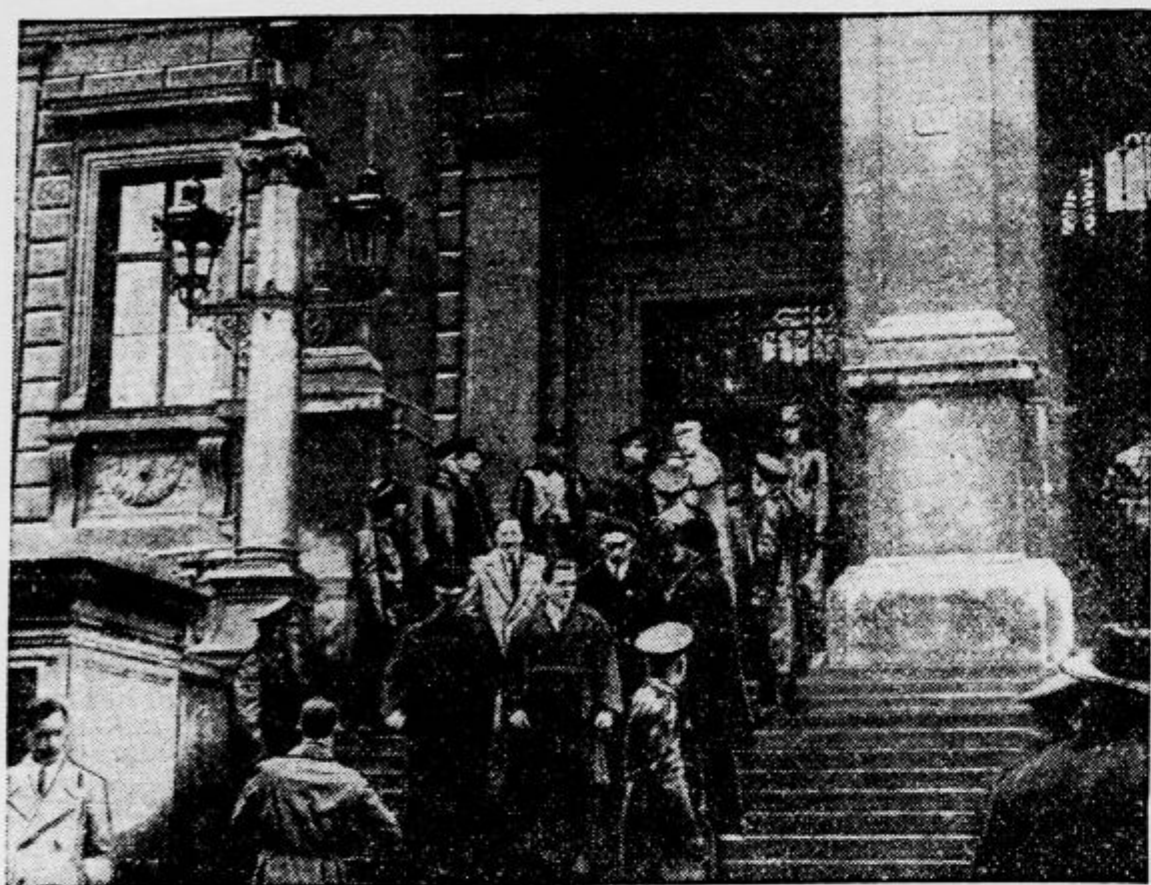
Gavella je norazil tradicijo, a katero igra-jo Francozi Molière. Njegova uprizoritev bi mogla vzbuditi zanimanje in priznanje celó v rojstni deželi. Ker je ohranil besedilo, ki je za naše uho pogosto le bleek besede, ne-okrnjeno, je ojačil posamzna dejanja in iz-petih ustvaril šest slik. Vsako dejanje ima svoj notranji in zunanji vidni značaj. Gave-lla je realisti, ki ne išče hrupnih efektov in ne dematerializira življenja. Živa življenjska slika mora v njegovi režiji izražati no-tranjo vsebino, ki jo naj izpričuje krepko podprtana ideja. Zato je v »Tartuffu« opu-stil tradicijo enotnega prizorišča. Dejanje je pre-stavil v življenja, katero ponazorjuje aenične izpremembe. Okvir na sceni pa ni le vaba za oči; z njo se odkriva gledalec vsa atmosfera francoske meščanske družbe.

v njej živi čar sedemnajetega stoletja. Ali ne-tudi polpreteklih dni? Te izpremembe ima-jo poleg omenjenega še drug pomen, notra-nji pomen: z njim ustvarja režiser dramatsko napetost. Dejanje rase torej aenično.

Prva gola dispozicija se dogaja v nekak-šni veži s pogledom na vrt in stopnicami v bogate notranje prostore. Takoj druga po-stavlja v domačo shrambo med sode, za-boje in stene, obložene z vsami dobrotami za izbirični meščanski želoček. Te dobrote niso namenjene za sentimentalne užitke, temveč za krepko in zdravo prebavo. Reži-ser je zaljubljen narč-k drzno namestil med glasolasi, gnatim, pod prelesno prašičovo klobaso. Tod gospoduje Dorina. Scenerija dru-gerega dejanja vzemirni gledalca, ki se v pr-vem med slapovi krasnotrečja ne more še ogreti. V tretjem nastopi Tartuffe. Ze dolgo je vsa pozornost namenjena njegovemu po-čaju. Gavella je prikazal obredno. V tej so-bi se odigravajo prvi prizori med Tartuffom in Elmiro in puzničiji razburiljivi dogodki med sinom in očtom, ki prihaja na oder namiljen od toalete. Za pramor je ohranil režiser v četrtem dejanju prve prizora še vedno v obrednici, kjer sedi vsa družina pri obedu. Dejanje se za hip umiri, toda v pri-hodnji, v razkošni Elmirini spalnici, se po-žane do viška življenjska postrel Gavello-ve inscenacije je neusahljiva. Po vsej nape-tosti, ki jo gledalec doživlja pred spalnico, ga režiser iznenadi a prizorom v salonu. Šest sim-trično postavljenih foteljev pred krasno sliko je ena najbolj drčnih in po-srečenih inscenacij. Kar smo jih opazovali na našem odru. Izvalice obračajo občinstvo v hrbet; v temnem prostoru je sedaj vsa pozor-nost sugestivno povzmana z kraljevo sliko, ki

Iz življenja in sveta

Dunajsko vseučilišče

so zaradi zadnjih razgrajanj hitlerjevskih dijakov do nadaljnjega zaprli. Kakor smo poročali, je policija ob tej priliki prvič po 1. 1908 vdrla tudi v vseučiliško avto in napravila red. Na sliki vodijo policisti aretirane dijake v zapor

Franc Anton Mesmer, oče „živalskega magnetizma“

Ob 200-letnici njegovega rojstva

Tiho in neopaženo je prešlo te dni 200 let, od kar se je rodil Franc Anton Mesmer. Ta tišina je tem bolj čudna, ker ne moremo reči, da bi bilo njegovo ime v civiliziranem svetu neznamo — nasprotno, obdaja ga zadostni slava, dasi ima ta slava seveda svojo dvomljivo primeno. Široki krog izobražencev si predstavlja pod tem imenom postavbo nekakšnega pustolovca, ki si je s svojimi napoli sleparskim odkritjem znal pridobiti neizmerno bogastvo in mednarodno slavo. V resnici mu pa današnji svet s tem naziranjem dela veliko krivico in ne pojmuje njegovega pravega pomena. Mesmer je bil pač kakor vsak človek sin svojega časa in kot takšen je bil podvržen njegovim zmotam in izrodkom, a preko tega je bil vendarle genialen raziskovalec in pionir obilice novih idej, ki so postale trajna in dragocena last naravoslovne znanosti in medicine. Kar se pa tiče uspehov, ki jih je dočkal že za življenja, jih je moral uživati v družbi s mnogimi neuspehi in življenju mu je bilo, zlasti zagrenjeno po hudobiji in nevednem nazadnjaštvu sveta.

Že v prvem delu, ki ga je izdal Mesmer in ki obravnava vpliv planetov na človeško življenje, se kaže njegova očitna nagajenost k misticizmu. Kakor je učil nekoč veliki Paracelsus, je menil takrat tudi Mesmer, da tiči v železnem magnetu skrivnostna moč, nekakšna organska volja, ki veže svetovje živega s svetovjem mrtve snovi. Ko je čul, da uporablja neki angleški zdravnik magnet za zdravljenje ljudi, je prišel na Dunaj, kjer je tedaj živel, tudi sam s takimi poskusi. Uspehi, ki jih je imel z njimi, so ga vsakakor spodbujali za nadaljnje delo te vrste, tako je n. pr. zdravil želodčne krče s tem, da je polagal železne magnetne božilke na želodec. Mesmer pa je kmalu spoznal, da ozdravljajoča sila ne tiči v magnetih, temveč da je v njem samem in da obstoji neki organski ali živalski magnetizem, kakor ga je imenoval. Ki je v samem človeškem telesu. Mi bi to danes imenovali sugestivna ali hipnotična sila. Odslej je Mesmer zdravil bolnike tako, da je polagal nanje kakor stari čudodelci svoje roke. Njegove nenavadne sposobnosti so mu pridobile naravno veliko prištevilo in bolni ljudje so prihajali k njemu od vseh strani, a obenem je naraščalo tudi število zagrenjenih nasprotnikov, kar ga je napotilo, da je obrnil Dunaj hrbet in se preselil v Pariz. Tu je doživel tudi svoje največje uspehe, njegova metoda, ki so ji dali ime mesmerizem, je postala prava moda, iz vseh dežel sveta so prihajali v Pariz bolniki, da bi se ozdravili v Mesmerjevem zdravilišču, v zdravniškem stanu samem, zlasti na Francoskem

in na Angleškem, je njegova naziranja in njegovo prakso navdušeno zagovarjalo pre mnogo pristašev. Njegova slava je postala tolikšna, da se je morala o mezmerizmu izreči končno tudi oficialna znanost, ki jo je tedaj zastopala Pariška akademija. Ta je sestavila komisijo, ki je po večmesečnem proučevanju izrekla sodbo, s katero sicer ni zavrgla živalskega magnetizma, a ga je napravila v zdravniški praksi nemogočega. Danes vemo, da je bila ta sodba veličanska blamaža za učene ljudi, ki so jo spravili v svet, in tudi tedaj je bilo to mnogim vrstnikom jasno. Mesmerja pa je tako zadela, da je ostavil Pariz. Po kratkem bivanju na Dunaju je potem v Švic, daleč od javnosti, zaključil večer svojega življenja.

Dr. Rauschnig,

predsednik gdanskega deželnega zbora in narodno socialistični voditelj, velja radi malenkostne zmage svoje stranke pri nedeljskih volitvah za bodočega državnega poglavarja neodvisnega mesta Gdanska

Pri pomanjkanju teka, kislem vzpehavanju, slabem želodcu, leni prebavi, črevesnem zaganjenju, napihnjenosti, motnjah presnavljanja, oprušči, srbečici osovodi naravna »Franz Josefova« voda telo vseh nabranih strupov gnolobe. Že stari mojstri vede o zdravilnih sredstvih so priznali, da se »Franz Josefova« voda obnese kot povsem zanesljivo sredstvo za iztrebljenje črevesa. »Franz Josefova« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Tudi pisatelj

V Berlinu so odkrili skandalo afera, katere osrednja postava je Frank Amann, s pravim imenom Henrik Schmitt. Schmitt je rodom Dunajčan, a živi že dolgo v Berlinu. Pridobil si je kar trije družbeni, madžarski, češkoslovanski in pruski. Po vojni je spraval možakar na tag dve dni. Prva ima naslov »Rdeči pekci na Madžarskem«, druga »Grof Teza«. Natisnil je tudi nekaj kriminalnih romanov.

Kotkor pa se je zdaj izkazalo, Schmitt sploh ni nikoli pisatelj, ampak je samo ugerjal kupčije z avtomobilskimi predmeti. Postrani je tu in tam zalezel kalcino ubogo pisateljsko peno, ki mu je za majhen denar posodil v mekup svoje delo, katero je potem sleper objavil pod svojim imenom. Schmitta doživijo mnogi izsiljevanji, s katerimi je ogroževal tudi avtomobilsko čvrstko. Sleparka so hoteli prijeti že pred dvema mesecema, pa je pobegnil v Španijo. Zda pa se je vrnil v svojo berlinsko vilo, kjer ga je dosegla roka pravice. Sleparkov značaj osvetljuje tudi dejstvo, da je pred časom ugrabil četr predsednika Gledališke družbe v Berlinu in se z njo v tujini oženil.

Tatjana Marlova,

ruska lepota, je bila na lepotni tekmi v Madridu izbrana za »miss Evropa 1933«

500-letnica angorskih mačk

V Parizu bi lahko te dni slavili svoje vrstne jubilej: 500 letnico, od kar so se angorske mačke pojavile v mestu ob Scini in v Evropi sploh. L. 1433. so prišli na nekakšen mednarodni sejem v pariškem predmestju Saint-Denis orientalski trgovci, ki so prinesli s seboj marsikakšno novost in redkost, med dr. pergametni papir za doktorske diplome pariškega vseučilišča, a tudi prve angore. Učenjaki so si dolgo belili glave s tem, kam naj bi ustvarili te čudne živali, odlični krogi pa si niso nič belili glav in so začeli na debelo naročati krasne dolgodlakine kot luksuzni predmet v svojih stanovanjih. Tedanji prefekt si je omislil kar celo rejo teh mačk, ki so se začele potem širiti po Evropi. V Angliji, baje svoji prvotni domovini, so bili angore davno izumrle, ko so v Parizu slavile prave triumfe.

Smrt pred zrcalom

V čudnih okoliščinah je umrla te dni v Madridu neka Martina Garnedra, ki bi v nekoliko dneh obhajala svoj 60 letnico in je za to priložnost posetila neki lepoti salon.

Tri cele ure so jo tam obravnavali po vseh pravilih in na koncu je bila videti za desetletja mlajša. Ko je poravnala ročico, je stopila pred ogledalo, da bi v njem pogledala uspehe lepote procedure. V tistem trenutku se je zgrudila brez glasu na tla. Prestrašeno osovje je prihitelo in ji skošilo pomagati, a zaman. Zdravnik, ki so ga poklicali, je ugotovil, da jo je zadela srčna kap. Stara dama se ni bila napravila lep za svoj rojstni dan, temveč za svojo smrt...

Kopalna moda 1933

bo takšna, če se prireditelji manekenske revije v angleškem kopalšču Hastingsu, ki nam jo kaže ta slika, ne motijo

Hrana je važnejša od stanovanja

Pomemben eksperiment angleškega sociologa

Londonski sociolog dr. M. Gonigle je poročal te dni o senzacionalnih poslednjih velikopoteznega eksperimenta, kakršni so v tej znanstveni stroki iz različnih vzrokov precej redki, a tudi le redkokdaj znanstveno povsem neoporečni. Šlo je za vprašanje, da-li vplivajo na dobrobit velike človeške skupine bolj stanovanjske ali prehranjevalne razmere.

Objekt preiskave je bilo prebivalstvo cele mestne ubožne četrti, enega tako zvanih londonskih »slumov«, ki je živel do leta 1919. celotno v najbolj nehygieničnih stanovanjskih razmerah. Tega leta so se odločili, da ta slum podrejo in preselijo vse njegove prebivalce v novo mestno četrt z vzornimi stanovanjskimi prilikami. Priprave za to preselitev so trajale osem let, do l. 1927., a stara četrt je bila prevelika, da bi se mogli do tega roka preseliti vsi prebivalci iz nje v nov predel. Tako se je preselilo do tedaj samo 710 oseb, ostalih 1298 oseb pa je še polnih pet let živelo v prejšnjih nezdruhljivih okoliščinah. Vsa ta leta je dr. M. Gonigle zbiral podatke o umrljivosti in rojstvih v stari in novi četrti, za primerjavo pa je zasledoval še ustrežajoče podatke iz večje občine (Stockton-on-Tees), ki šteje 70.000 duš in leži v neposredni bližini novega modernega in zdravega predela, ter podatke za vso Angleško. Slika, ki jo je dobil na podlagi števil, je sledeča:

V prvem petletju do l. 1927. je znašalo število umrljivosti za vso Angleško (na tisoč oseb) 10,48 oz. 10,30. v Stocktonu 12,32 oz. 12,07. v starem nehygieničnem slumu 26,10 in 22,78. v novi zdravi četrti pa skoraj 50 odstotkov več nego v starem slumu! V drugem petletju (1927.—1932.) so števila umrljivosti v vseh kontrolnih skupinah (Angleška, Stockton, slum) padla, v novi četrti pa so naraščala in dosegla 33,55! Pri tem je bilo treba ugotoviti, da rastoči umrljivosti v novi četrti nikakor ni bila kriva morda povečana umrljivost dojenčkov, kajti dejansko je bila v novi koloniji celo manjša nego v stari koloniji in tudi število porodov je bilo večje!

S tem je bilo dokazano, da je samo prehrana dovela do teh čudnih razlik med stari in novim naseljem in da je bila vsakor močnejši činitelj nego stanovanjsko vprašanje. V resnici se je moralo preseljevalstvo pri enakih dohodkih zadovoljiti s slabšo hrano, ker je moralo več izdati za najemnine. Njegovi hrani so pri-

manjkovali zlasti proteini v podobni mazi in mlečnih izdelkih, tem več pa je vsebovalo ogljikovih hidratov in manjvrednih maščob ter olj. Ljudje v stari koloniji so bili zaradi manjših najemnin v tem oziru na boljšem.

Anekdota

Rus vpraša Američana, ki se mudi v Moskvi:

- »Ali so v Ameriki velike trgovske hiše?«
- »Seveda.«
- »Koliko jih je n. pr. v New Yorku?«
- »Kakšnih dvajset.«
- »Kako so visoke?«
- »Deset do dvanajst nadstropij.«
- »Koliko ima vsaka nameščenec?«
- »Dva tisoč in celo tri tisoč.«
- »Zakaj jih je treba toliko?«
- »I, treba je prodajalk, upravitelj, nameščenec, ki naj povedo kupcem, kje dobiti to in to blago, čevlje, obleke, živila, igrače itd.«
- »Tudi v Moskvi imamo takšno veletrgovino.«
- »Koliko ljudi je tam nameščenih?«
- »En sam.«
- »Kako je to mogoče?«
- »I, kaj pa je treba več ljudi, da sporočijo kupcem? Čevljev ni, obleke ni, živila ni, igrače ni...«

Vsak dan ena

Prodajalec (na velesejmu): Ostane topla do jutra, radi zdrave topline jo priporoča Higijenski zavod, ima kuharno garnituro... in prištedi 33% kuriva.

Ona: Prihrani 33%?... Naročam za svojo sobico tri take Lutz peč.

Posetniki velesejma!

Ugodna prilika za nabavo oblačil, ter angleškega in češkega blaga v velesejskih dneh bo pri renomirani trgovini DRAGO SCHWAB, LJUBLJANA, Dvorni trg št. 3.

Razstava v paviljonu H 317

James Oliver Curwood:

Hči divjine

Roman

David ni več vpraševal. Spet je obrnil vso svojo pozornost na ribo. A prav tedaj so lisice vnovič zagnale tak hrup, da se je Thoreau nehote namuznil. Njihovo bevskanje je naraščalo in naraščalo, kakor da bi nečesa zahtevalo. Tudi psi so se jim pridružili. Davidu se je zdelo, da mora biti v Francozovih ogradah vsaj tisoč lisic, na dvorišču pa kakih sto lajavtov. Kar nekaj razburjenega je bilo v tem lajanju. David ni bil slišal še ničesar podobnega; če bi mu bil kdo rekel, naj stopi iz koč, bi se bil skoraj bal. Hrup je trajal celo minuto. Nato je jel pojemati in David je začul hladno rožljanje verig. Thoreau se je ves čas mugal in režal.

»Lisice vedo, m'sieu, da bi morale biti že dve uri nakrmiljene,« je pojasnil Davidu. »Njihovo razsajanje razburja pse — in kadar začno vsi hkratu, bi menda še mrtvega zbudili.« Tako govorec je odrinil svoj stol od mize in vstal. »Nakrmiti jih poidem. Ali bi radi videli, m'sieu?«

Oče Roland se je oglašil namestu njega.

»Samo deset minut nama dajte, da se napraviva,« je rekel Thoreau in prijel Davida za komolec. »Stopite z menoj, David. Nekaj imam za vas.«

Stopila sta v misijonarjevo čumato. Oče Roland je pokazal na posteljo in velel:

»Preoblecite se, David!«

David je bil že prej dokaj začuden opazil reči, ki sta jih imela oče Roland in Francoz to jutro na sebi — njuni debeli volneni

srcaji in njune čudne, težke hlače, preko katerih sta bila obula tolste dokolenske nogavice. Skrivaj je bil ošinil Thoreaujeve velike noge v njihovih mokasnih iz jelenje kože in pri tem pomislil na svoje kovske čevlje, najtežjo obutev, ki jo je bil vzel s seboj. Vprašanje opazke je bilo zdaj rešeno, zakaj vse, česar je potreboval, je ležalo na postelji. Oče Roland se je umaknil, mencaje si roke, in David se je jel slačiti. Preden je minilo četrte ure, je bil napravljen za veliko pot v divjino. Ko se je misijonar vrnil in mu pokazal, kako naj si pravilno zadrigne mokasine, mu je obenem prinesel krzno kučmo, zelo podobno tisti, ki jo je nosil Thoreau. Prilegala se mu je tako imenitno, da je kar ostrmel.

»Vidite,« je rekel oče Roland, ki mu je Davidovo začudenje ugajalo, »takih reči imam zmerom nekaj v zalogi; človek nikoli ne ve, kdaj utegnejo koristiti. In ta kučma —«

Tih smeh ga je silil ob pogledu na Davida, ki se je občudoval v zrcalu.

»Kučma je Marijino delo,« je komčal. »Umerila jo je po vašem klobuku in jo sešila, ko sva spala. Krasna vidra je — najlepša, kar jih je imel Thoreau. In dobro se vam prilaga, kaj?«

»Marie je to napravila — zame?« je vprašal David.

Misijonar je pokimal.

»In kaj bo neki stalo, oče —«

»Med prijatelji v gozdovih nikar nikoli ne govorite o ceni, David.«

»A ta koža! Krasna je — dragocena —«

»In vaša,« je dejal oče Roland. »Vesel sem, da ste vprašali za stran plačila mene, ne Thoreauja ali Marie. Ta dva vas morda ne bi razumela in bi bila užaljena. Če bi bilo govora o kakem plačilu, bi bila to omenila, ko sta dajala, in jaz bi vam povedal. Da, tudi divjina ima svojo etiketo, kaj?«

Davidovo obličje je počasi dobilo izraz, ki ga tovarš ni takoj

razumel. Čez trenutek je rekel, ne da bi pogledal misijonarja, s glasom, ki je bil čudno trd:

»Vendar! Marie mora dovoliti, da ji tudi jaz nekaj podarim — malenkost, ki je zame brez vsake cene. Majhno darilce — v zahvalo — v prijateljski spomin —«

Ne da bi počakal misijonarjevega odgovora, je stopil k eni svojih usnjenih torb — prav k tisti, kamor je bil spravil fotografijo neznanega dekleta. Odklenil jo je in vzel iz nje majhen zametast tok. Tako majhen je bil, da ni pokrival niti njegove dlani, ko ga je pomolil očetu Rolandu.

Dve globoki črti sta se mu bili zarežali v kotičke ust.

»Dajte to Mariji v mojem imenu.«

Oče Roland je vzel škatlico. Ni je pogledal. Trdno je uprl oči v Davida.

»Kaj je to?« je vprašal.

»Obesek,« je rekel David. »Nekdaj je bil njen. Slika je v njem — njena slika — edina, ki jo imam. Ali jo boste, prosim, uničili, preden daste obesek Mariji?«

Oče Roland je opazil nagli, nenadni drget v Davidovem grlu. Krčevito je stisnil škatlico v roki, kakor da bi jo hotel zdrobiti, in srce mu je glasno zabobnalo od zmagozljavja. Samo eno besedo je rekel, gledaje Davidu v oči, a ta edina beseda mu je prišla iz globine duše:

»Z m a g a !«

7. poglavje.

David najde Barja

Oče Roland je spravil zametasto škatlico v žep in odšel z Davidom k Thoreauju. Skupaj sta izstopila iz koč. Marie je skrivaj vzdignila oči od dela, da bi videla, ali ima tujec njeno kučmo na glavi.

Primerna
**BIRMANSKA
DARILA**
po najnižji ceni pri
ST. JAPELJ
zlatar
Ljubljana, Tyrševa c. 9
(Dunajska cesta) 6426

Prvovrstna francoska kolesa

Aiglon

Viktor Bohinec, Ljubljana
Tyrševa (Dunajska) cesta št. 21
6561

VRTNE
SONČNIKE

Izdetuje

B. Fettmann
Zagreb, Masarykova 9

Zahtevajte brezplačni cenik!

157

SELCE

na morju.

Najcenejše in najboljše bivanje v
kopališčnem hotelu »Rokan« na-
sproti kopališča. 6038

Odlična eksistenca

z velikimi šansami za zaslužek se nudi
organizatorično zmognim gospodom s
prevzetjem prvovrstne samoprodaje.
Za izvedbo in skladišče potreben prosto
razpoložljiv kapital cca. 60.000 Din.
Oferte le od resnih interesentov pridejo
v poštev. Ti naj pišejo, po možnosti v
nemščini, obširno s podatki o doseda-
njem delovanju in la referencami (pre-
pisi spricval in sliko) pod »Energie-
Zukunft gesichert 13212« na J. G. An-
noncen-Interessen-Gemeinschaft, Wien
I., Schulerstrasse 11. 6575

LINOLEUM in PREPROGE

tapetniško, železno in mēdno (me-
sing) pohištvo, posteljnina, vložke,
žimnice in zastori, blago za po-
hištvo in zavese, indanthren-barv-
ne, volna, flanela, posteljne in na-
mizne garniture kakor tudi vsi
predmeti za stanovanja, hotele in
gostilne v največji izbiri,

po najnižjih cenah.

Ceniki gratis pri

Karolu Preis-u

MARIBOR, Gosposka ulica št. 20
194

Kako lahko odstranite
kurja očesa brez bolečin
s korenino vred

Po zaslugi znanosti imamo novo kisikovo
kopelji, ki omehča kurja očesa tako, da jih
lahko brez bolečin odstranimo v celoti
s korenino vred. Vsičajte Saltrat Rodell
v vodo, dokler ne postane bela kakor
mleko. Takoj, ko so noge v tej kopeli,
prodre sproščeni kisik v znojnice, zdravilne
soli pa prodre do same korenine kurjih
očes. Ta kisik odstranjuje naglo vse ote-
kline ter zdravi bolne, občutljive in oti-
sne dele noge.

Dame, ki nosijo visoke pete, in pa one,
ki morajo stati ali hoditi po ves dan, do-
sežejo gotovo in ugodno olajšanje po kisi-
kovi kopeli s Saltrat Rodellom. Boljšega
ni na vsem svetu. Saltrat Rodell se prodaja
v vseh lekarnah, drogerijah in parfumerijah
po zelo zmernih cenah.

Čitajte tedensko revijo
»ŽIVI JENJE IN SVET«

Urejuje Davorin Ravljen. Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. Vsi v Ljubljani.

Uresničite svoje želje:

La tople dni!

Vrste barvah!

Vrste MODERNE
BALVAN

Enak model iz
2 visoko peto dra-175~

BELO USNE

Eleganten polstni
model

Elegantne
belo platne in
ljavi boks.

135

POPOLNOMA IZ USNJA
Dra-175~

Rjave! Zelo podobne!

ŠTEV. 27-35 Dra 55
Iz trajnega belega platna.

Rjavi ali
beli boks

Zelo lepa!

65

Rjavi boks

Aistral

ZAGREBSKA TOVARNA ČEVLJEV D.D.

Občina Ljubljana
Mestne pogrebne zaveze

Občinski odbor občine ŽUŽEMBERK naznanja,
da je njen dolgoletni, neumorni župan, gospod

Josip Kastelic

posestnik

dne 29. t. m. v 55. letu starosti, previden s sveto-
tajstvi, mirno preminil.

Truplo blagopokojnega prepeljemo v Žužemberk,
kjer se vrši pogreb v četrtek, dne 1. junija 1933 ob
9. uri dopoldne na domače farno pokopališče.

Blagopokojniku ohrani občina trajen hvaležen
spomin. 6590

Žužemberk-Ljubljana, dne 1. junija 1933.

**Više
niste**

naročili skupne
romanov iz »Ju-
trove« knjižnice
po znižanih cenah

II

Naročite, da bo-
ste deležni dobro-
dejnega razve-
drila!

Srebrne krone

stara zlato in srebro
kupajo refinerija dragih
kovin v Ljubljani. Ilirska
ulica št. 36 — vhod iz
Vidovanske ceste, pri go-
stini Mošina. 70

TRSTJE ZA STROPE

kupujte le od domače tvornice katera

EDINA izdeluje to blago

iz najboljšega materiala

močno pleteno s pobakreno žico.

JOS. R. PUH, Ljubljana

GRADSKA UL. ŠT. 22 — TEL. 2513

IŠČEMO DOBRE tkalske mojstre

vešče na vseh vrstah tkalskih stavov
(gladki, karo, šaft, revolver, žakar), ki
so izurjeni v izdelovanju bombaž. blaga
in blaga iz umetne svile. Ponudbe samo
prvovrstnih moči z referencami (od tuj-
cev samo oni, ki imajo pravico do zapo-
slenja) poslati na Publicitas d. d. Za-
greb, Illica 9 pod »K 276«. 6587

Še vedno ceneje kot pri razprodaji

dobite moške srajce, spodnje hlače, krava-
te, nogavice in damske obleke, ter vse ma-
nufakturno blago edino pri

I. TOMŠIČ

Sv. Petra cesta št. 33 6591

Birmanska darila

po nizkih cenah pri

J. VILHAR, urar

Ljubljana, Sv. Petra c. 36

Kupim vacuum izparilec

(Vacuumverdampfer) iz bakra in vacuum
omaro za sušenje (Vacuumtrockenschrank)
rabljeno popolno z vsemi pripadajočimi de-
li. Ponudbe pod šifro »Vacuum« na oglasni
oddelek »Jutra«. 6522

VELIKE GALOPNE IN KASAŠKE DIRKE

za binkosti 4. in 5. junija ob 1/3. uri na voja-
škem vežbališču pri Dev. Mar. v Polju pri Ljub-
ljani. Tekmovali bodo najboljši plemenski konji.

SKUPNE NAGRADE Din 50.000.—

Reprezentančno stanovanje

v prvem nadstropju palače v centru Ljubljane,
pet lepih velikih sob in dva kabineta z vsem kom-
fortom in pritliklinami na razpolago za 1. avgust.
Del stanovanja se lahko uporabi za pisarne, za
zastopstva, eventualno se morejo vsi prostori
uporabiti za poslovne prostore primernih podje-
tij, trgovskih družb ali za kake druge urade. Na-
slov se izve v oglasnem oddelku »Jutra«. 6560

Prostovoljna javna dražba moške konfekcije

V LJUBLJANI, PREŠERNOVA ULICA 54, dvorišče

se vrši z dovoljenjem Mestnega načelstva v času od 3. do 30.
junija 1933.

Na dražbi se bo prodajalo razne moške, fantovske in deške
obleke, površnike, trenchcoate, vse vrste hlač itd. Izklicne cene
bodo neverjetno nizke. Ne zamudite ugodne prilike, oblecite se
poceni z dobrim blagom.

Dražba se prične v soboto, dne 3. junija 1933 ter se na-
daljuje dne 6., 8., 10., 12., 14., 17., 19., 21., 24., 26., 27 in 30.
junija.

Ogled blaga dopoldne od 8.—10., dražba od 10.—12. ure.

Ogled blaga popoldne od 2.—3., dražba od 3.—6. ure.

Vsako si lahko kupi za malo denarja dobro obleko. Po-
setite dražbo, prepričajte se!

6564

